

MULIGHETSSTUDIE

**NYE ROGALAND TEATER I KANNIK**

ALEXANDRIA ALGARD & OANA STANESCU

1. september 2018

Rogaland Teater har siden 2011 arbeidet med prosjektet Sceneskifte, med formål om å undersøke mulighetene for et nytt og fremtidsrettet teaterbygg i Stavanger.

Rogaland Teater markerer seg i dag som et av de ledende teatrene i Norge, men behovet for et nytt teaterbygg er uttalt. Siden oppstarten i 2011 har det blitt gjennomført flere studier, blant annet programstudier (Asplan Viak 2013), Konsepsvalgutredning (KVU) og Kvalitetssikring 1 (KS1). Sommeren 2018 ble det gjort en ny gjennomgang av romprogrammet av Charcoal Blue.

Konsepsvalgutredningen anbefalte å gå videre med konseptet K6 - nytt teaterhus. KS1 etterspør et grundigere vurdering av mulighetene på teaterets egen tomt, og nabotomter. Dette mulighetsstudiet ser på ulike scenarier for å realisere nytt teaterbygg i Kannik og er basert på Charcoal Blue's rapport.

Mulighetsstudiet er på et overordnet nivå og forholder seg til volum, romprogram og helt overordnede konsepter. Scenariene som presenteres i denne rapporten er ikke arkitektur eller bygninger, men er overordnede volumstudier, som i seg selv vil måtte justeres og tilpasses ytterligere før prosjektet evt går videre.

Det er tiltalende at teatret kan bli hvor det alltid har vært og det er spennende potensialer i å utvikle Arkopolishøyden inn i fremtiden. Gjenbruk av eksisterende historiske bygg og bærekraftselementet i dette prosjektet er viktige aspekter i utviklingen av et nytt og fremtidsrettet teater. Teatrets rolle i hverdagsbyen, i tillegg til oppgaven som kulturinstitusjon, er tematikker rapporten tar opp. Vi ser på merverdier og muligheter som kan finnes både for teateret og byen / regionen i utviklingen av et nytt teater i Kannik. Det urbane aspektet med et teater i grenselandet mellom museum og kollektivknutepunkt, det programmatisk aspektet med et komplekst romprogram som skal finne sin plass på uortodoks(e) tomt(er), re-tenknings-aspektet hvor man trenger å re-tenke hvordan en bevarer og skaper urbane kulturbygg som gir til omgivelsene. En samlet visjon for Nye Akropolis kan være et viktig steg på veien.

Vi mener at forutsetningene for å se videre på mulighetene i Kannik er tilstede.



Alexandria Algard



Oana Stanescu

## Oppgaven

Rogaland teater ved prosjekt Sceneskifte ønsker å gjennomføre “nødvendige studier for å bekrefte eller avkrefte om anbefalt konsept kan realiseres på området rundt ‘Akropolis-høyden’, synliggjøre mulighetene og eventuelle konsekvenser og redegjør for forutsetninger som må legges til grunn”. Dette er etter at KVU og KS1 begge konkluderer med et behov for et nytt samlet teaterhus, og kvalitetssikringen påpeker at på grunn av stor verdi “bør mulighetene rundt eksisterende anlegg utredes nærmere”.

Dette inkluderer minst 3 ulike scenarier:

1) Nullalternativet (på egen tomt) 2) Nabotomter 3) Samlokalisering med Stavanger Museum.

## Samfunn og kultur

I Europeiske storbyer har det de siste tiårene vært en trend å ytte store kulturinstitusjoner ut på sentrale havenarealer, ettersom industri og havnedrift yttes lenger bort fra bysentra. Dette har vært en unik mulighet for å kunne bygge store nye bygg på sentrale tomter, og har muliggjort en storstilt satsing på kultubygg som har bidratt til å gjøre kulturinstitusjoner synlige i bybildet og i byers selvoppfattelse. Operaen i Oslo, Skuespilshuset og Operaen i København, og nå mer nylig, Elbphilharmonie i Hamburg, er noen eksempler.

Etter det plutselige oljeprisfallet i 2014 har Norges og Stavangers holdning til pengebruk og nybygg endret seg betydelig. I Oslo ser en levningene etter havne yttefesten - hvor spesialbygde, fraflyttede kulturinstitusjoner rundt om i byen fortsatt mangler nytt innhold og en plan for fremtiden. I takt med en økt miljøbevissthet i samfunnet, har det å bygge nytt uten å undersøke mulighetene og potensialene for å bli i eksisterende historiske bygg, begynt å fremstå som gammelmodig og jappetidsaktig. I tillegg er det generelle, det internasjonale og det generiske forkastet til fordel for det unike, det lokale og det steds spesifikke. Å konkurrere med enda et nytt kjøpesenter, enda et nytt kultutbygg på havnen, holder ikke i kampen om oppmerksomheten og det å fremstå som attraktiv og innovativ by i fremtiden. Vi vil fortelles historier om hvor vi er, hvorfor det er slik, og hvordan vi kan ta del i det. Vi vil være en del av en historie som er unik for stedet. Et teater kan fortelle en slik historie.

## Teater og innovasjon

I en tid hvor det generelle, ‘internasjonaliserte’ er passé, er det det lokale, det spesifikke, det unike som er den største attraktiviteten. Potensialet er for Stavanger å nettopp utvikle et helt eget teaterkonsept, (som kan noen ingen andres teatre kan?), unikt for byen, født ut av plasseringen og begrensningene, som gjennom design og nytenking kan snus til å være en aktiv driver i utviklingen av et unikt teaterkonsept.

Nye modeller og konsepter vokser ut av møtet mellom teaterets programmatisk behov og omgivelsenes forutsetninger og (ikke minst) begrensninger. Begrensninger er en fabelaktig driver i nytenking og innovasjon. Et teater veid inn i byveven? Teateret sameksisterende med regionens største kollektivknutepunkt? Hva er potensialene i Akropolis- aka- Kultur-høyden?

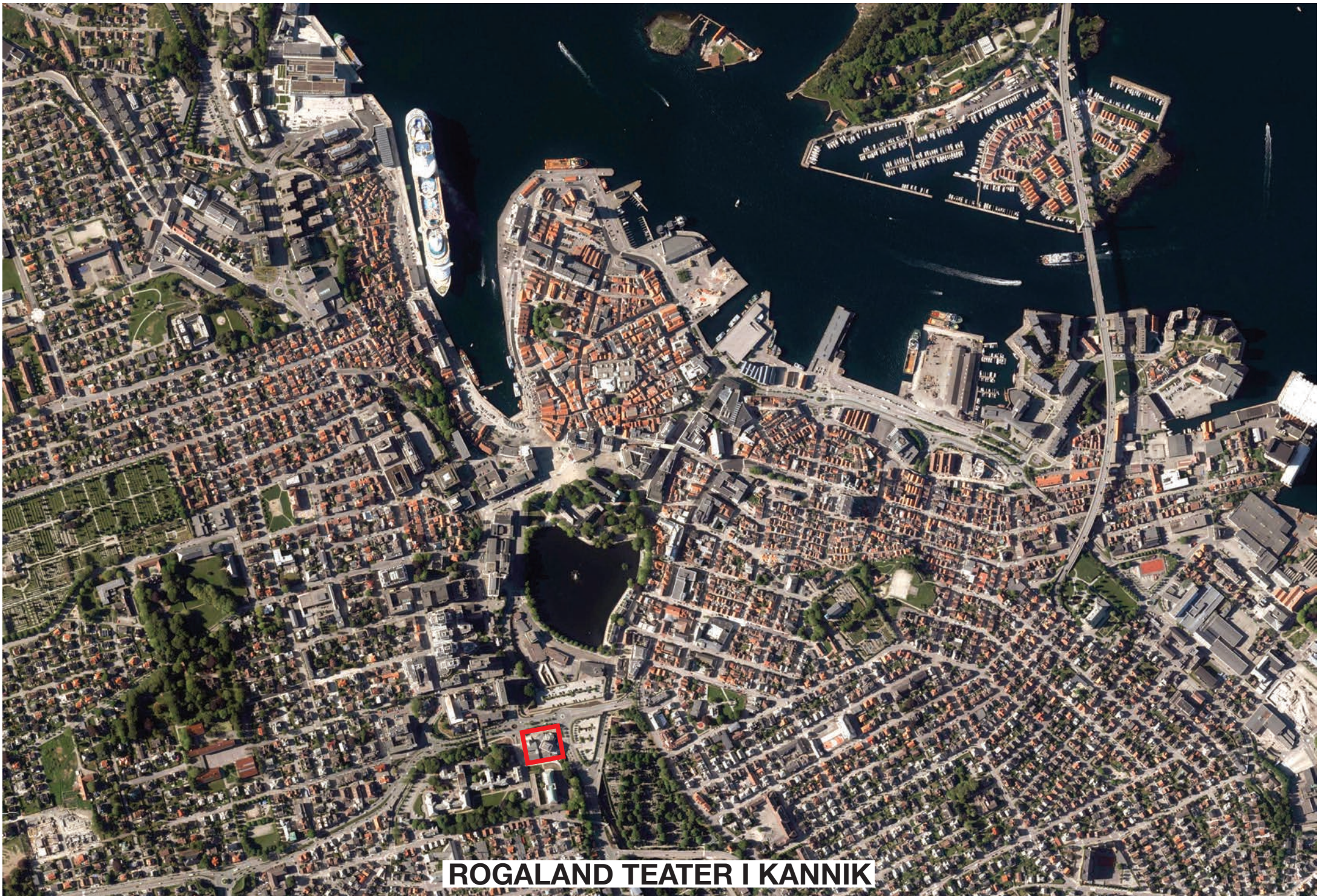
Vi mener det er nødvendig å se noe bredere enn de tidligere plasserings- mulighetsstudiene, fordi plasseringen i Kannik krever større presisjon, nytenking og en åpen, holistisk synergi-jaktende tankegang, som ikke bare oppfyller teaterets programmatisk behov, men som også forsøker å nytenke teateret i byen. Eksempler på kultubygg som har gjort nettopp det er OMAs teater i Taipei, Dallas Whyte Theatre av REX/OMA, Casa da Musica av OMA i Porto, Elbphilharmonie av Herzog & deMeuron i Hamburg.

Vi har lett etter potensialer i en større sammenheng for Rogaland teater og en mulig fremtidig utvikling i Kannik. Vi har sett etter modeller som kan bidra til å styrke, re-tenke og forfine teaterets særpreg og egenart.

Vi mener det er viktig å fokusere på hvilke merverdier som kan finnes både for teateret og for byen / regionen i utviklingen av et nytt teater i Kannik. Og vi ser at det på dette tidspunktet også kan være viktig å se helhetlig på utviklingen i Kannik - og undersøke mulighetene og potensialene i en samlet ny Akropolis-visjon.

<b>ROGALAND TEATER I KANNIK</b>	<b>5</b>
<b>NYE BEHOV</b>	<b>16</b>
<b>NYE FORUTSETNINGER</b>	<b>20</b>
<b>NYE AKROPOLIS</b>	<b>24</b>
<b>TOMT</b>	<b>31</b>
<b>PROGRAM</b>	<b>34</b>
<b>BEVARING</b>	<b>38</b>
<b>SCENARIER</b>	<b>43</b>
- Scenario 1 - Nytt teater på egen tomt	46
- Scenario 2 - Nytt teater på egen tomt + nabotomter	52
- Scenario 3 - Samlokalisering med Stavanger Museum	62
<b>OPPSUMMERING</b>	<b>64</b>





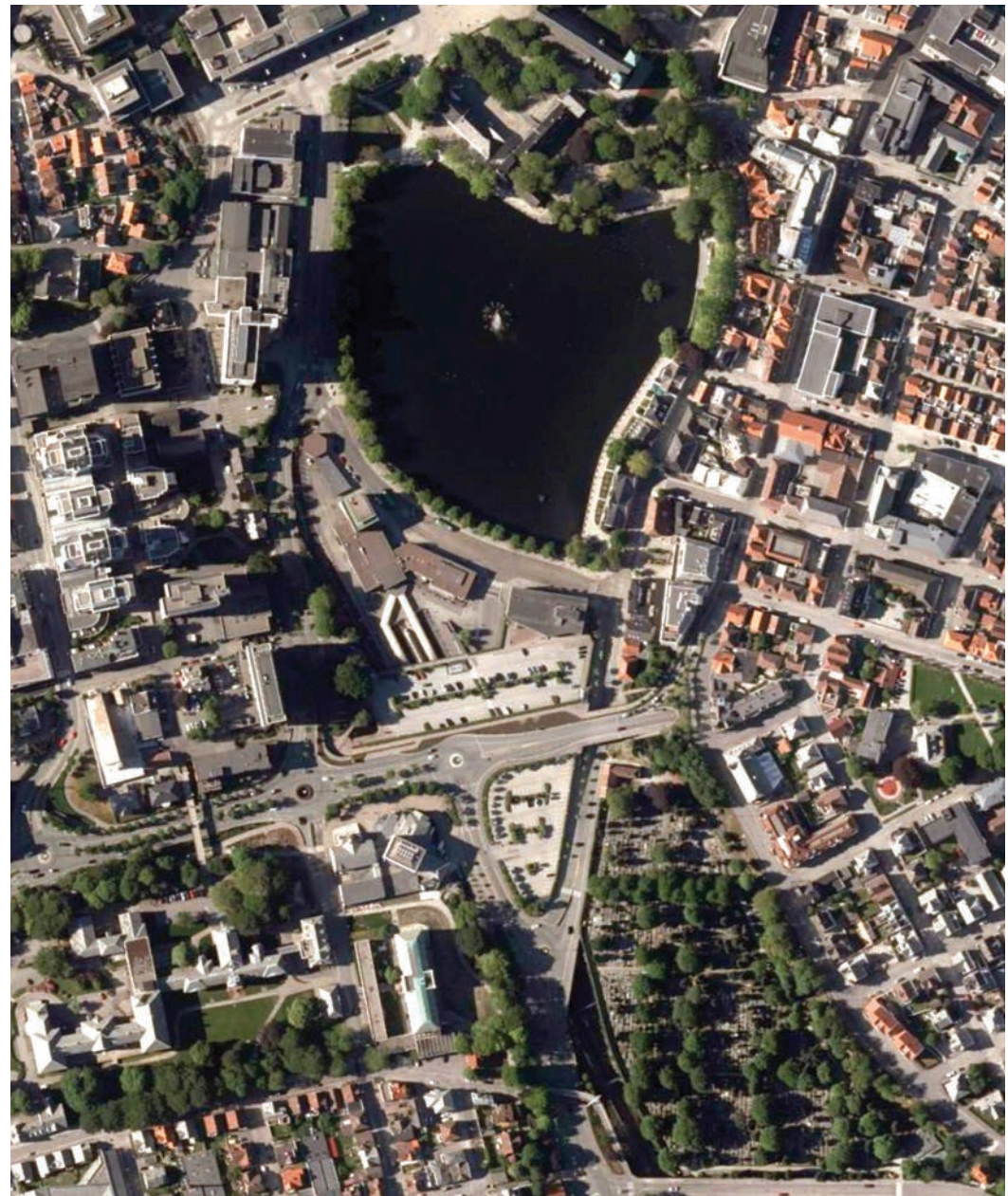
# ROGALAND TEATER I KANNIK





### Teateret ved trafikmaskinen

Teatertomten i Kannik er omkranset av infrastruktur og veier, og ligger nesten på toppen av området som tilhører Stavanger stasjon. Plasseringen gir unik synlighet og uvertruffen tilgjengelighet, men den uhyre sentrale tomten oppleves likevel avskåret fra byen.



### Teateret ved byens hjerte

Samtidig er teateret like ved byens hjerte, tett på sentrum og med regionens beste kollektivdekning like utenfor døren. Denne dualiteten i tomten og plasseringen er et viktig moment å ta med i utviklingen av et mulig nytt teater i Kannik.

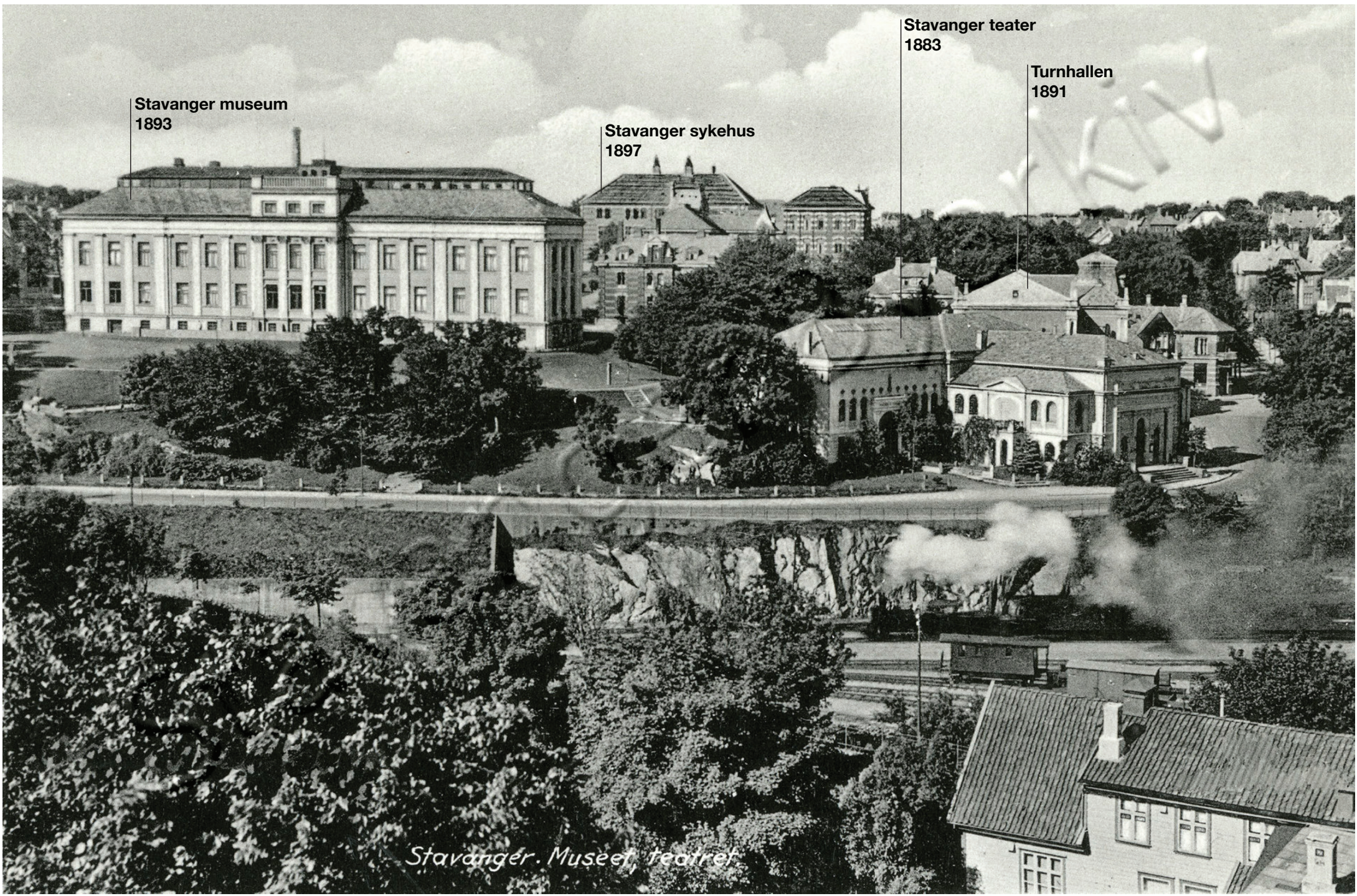


Stavanger museum  
1893

Stavanger sykehus  
1897

Stavanger teater  
1883

Turnhallen  
1891



*Stavanger. Museet, teatret*

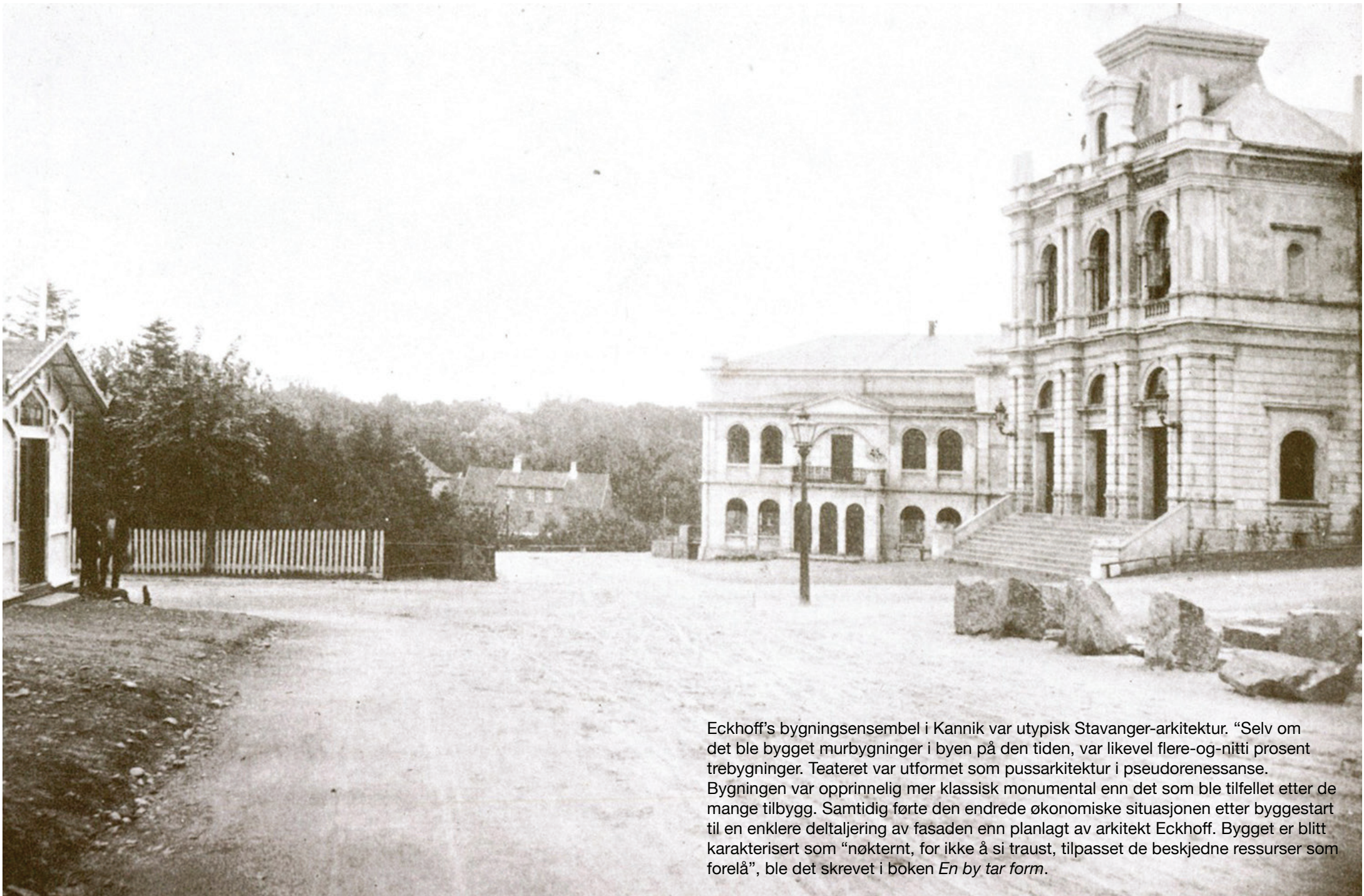
## UTBYGGINGEN AV SKJÆVELANDSSTYKKET I KANNIK





Byggene på Skjævelandstykket i Kannik ble bygget fra 1883 til 1897. De ble tegnet av arkitekt Hartvig Sverdrup Eckhoff og bygningsensemblet fikk etter hvert tilnavnet 'Akropolishøyden' på grunn av den monumentale og klassiskinspirerte murarkitekturen. Fra byens sentrum og tyngdepunkt ved Domkirken / Breiavannet hadde kulturbyggene på Akropolishøyden en tydelig tilstedeværelse.





Eckhoff's bygningsensemble i Kannik var utypisk Stavanger-arkitektur. "Selv om det ble bygget murbygninger i byen på den tiden, var likevel flere-og-nitti prosent trebygninger. Teateret var utformet som pussarkitektur i pseudorenessanse. Bygningen var opprinnelig mer klassisk monumental enn det som ble tilfellet etter de mange tilbygg. Samtidig førte den endrede økonomiske situasjonen etter byggestart til en enklere deltaljering av fasaden enn planlagt av arkitekt Eckhoff. Bygget er blitt karakterisert som "nøkternt, for ikke å si traust, tilpasset de beskjedne ressurser som forelå", ble det skrevet i boken *En by tar form*.

## 1895: UTYPIK STAVANGERARKITEKTUR





På 1980-tallet ble Jernbanelokket og dagens løsning for trafikkavvikling foran teateret bygget, med undergang under rundkjøringen for fotgjengere og Bergelandstunnelen som kobling til kaien på østsiden av Stavanger. Dermed ble hovedadkomsten til teateret underjordisk, og hovedforbindelsen til Våland bydel det samme.

## 1980: TRAFIKKALE ENDRINGER



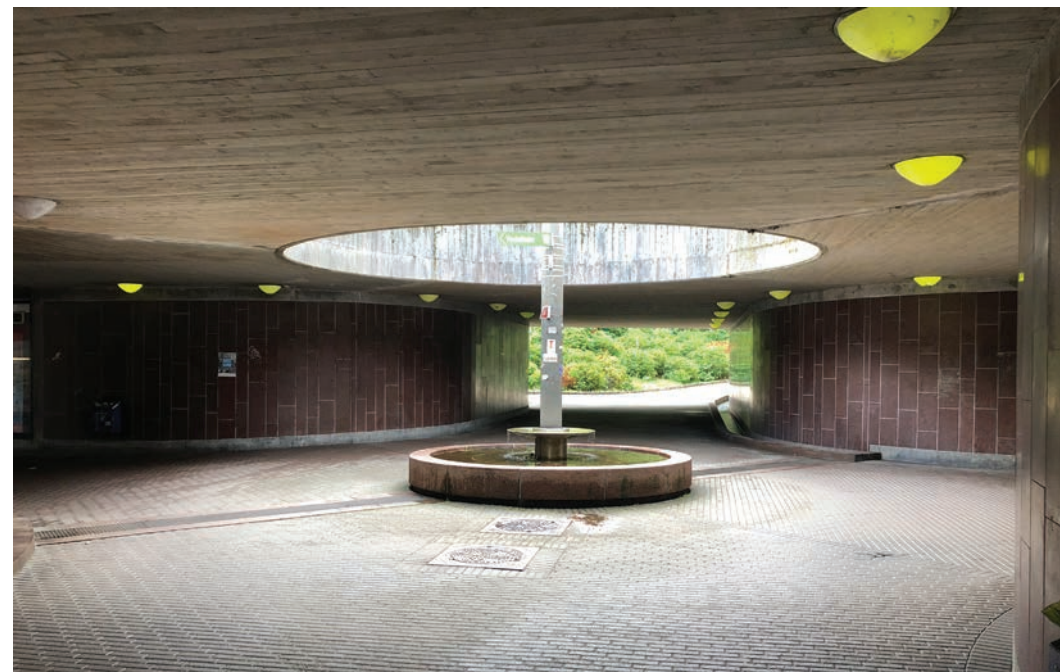


# 2018: HOVEDINNFARTSÅRE





Udergangen er vakker på sitt vis, men kan oppleves som utrygg på kveldstid



Det er vanskelig å intuitivt finne veien til teateret



Nivåspring gjør at løsningene blir plasskrevende og uoversiktlige trapper og ramper



Kommer man til teateret her?

## ADKOMST FOR FOTGJENGERE





Selv om man er like ved teateret er det lite som vitner om det



Mangel på intuitiv orienteringsmulighet



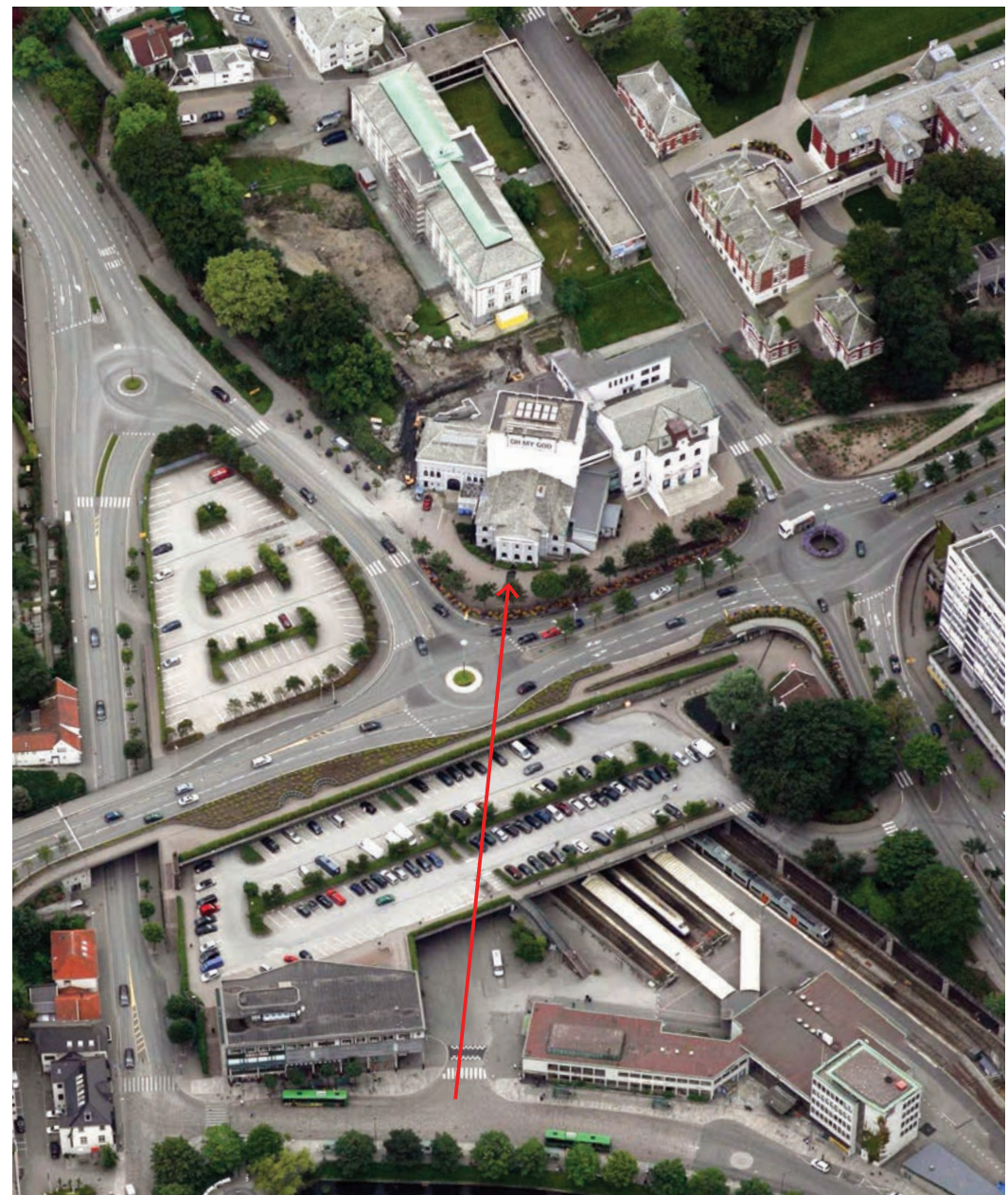
Akropolisk og teateret på et hav av parkering





### Fotgjengerforbindelser i dag

Kobling til teatret fra sentrum er en historisk vanskelig forbindelse, og det er utfordrende å få et overblikk over området og forbindelsene hvis man ikke er lokalkjent. Resultatet er at teatret ikke oppleves som en del av byveven.



### Den intuitive direkteforbindelsen

Gjennom utvikling av Stavanger stasjon kan en ny og direkte forbindelse etableres. En styrking av fotgjengerforbindelsen til byen vil føre til at teatret kan oppleves som en integrert del av by- og hverdagslivet.



**Breiavannet**

**Jernbaneveien**

**Stavanger Stasjon**

- planlegges transformert og utbygget. Tre ulike høydealternativer ligger inne i forslag sentrumsplan, alle med betydelig høyere utnyttelse enn i dag

**Parkering Jernbanelokket (+13)**

- bygging på dekket er mulig, men det må tas hensyn til eksisterende spennarmerte dekker

**Fylkesvei 509**

- iflg Statens vegvesen vil veiens dimensjoner ikke endres
- bussvei under utvikling, reguleringsplan under behandling

**Parkering Jernbanelokket (+16)**

- bygging på dekket er mulig, men det må tas hensyn til eksisterende spennarmerte dekker

**Rogaland Teater**

- trenger nytt teaterbygg etter 135 år med tilbygg og utvidelser
- nytt teater trenger omtrent 20.000 m<sup>2</sup> brutto
- teaterets tomt slutter stort sett ved husveggen av dagens teater, i tillegg bruker teateret i dag ca 540m<sup>2</sup> under jorden på Stavanger museums tomt

**Ryfast-tunnelen**

- krysser under teateret og med 19 meters sikkerhetssone gjør det at fremtidig teater i Kannik ikke kan finne særlig ekstra areal under bakken
- Statens vegvesen beskriver at evt bygging i denne sonen må avklares nærmere ved oppstart av prosjektet.

**Stavanger Museum**

- trenger mer areal for å møte fremtidens krav til museumsdrift og er i prosess for å se på utvidelsesmuligheter og avklare behov

**Riksvei 44**

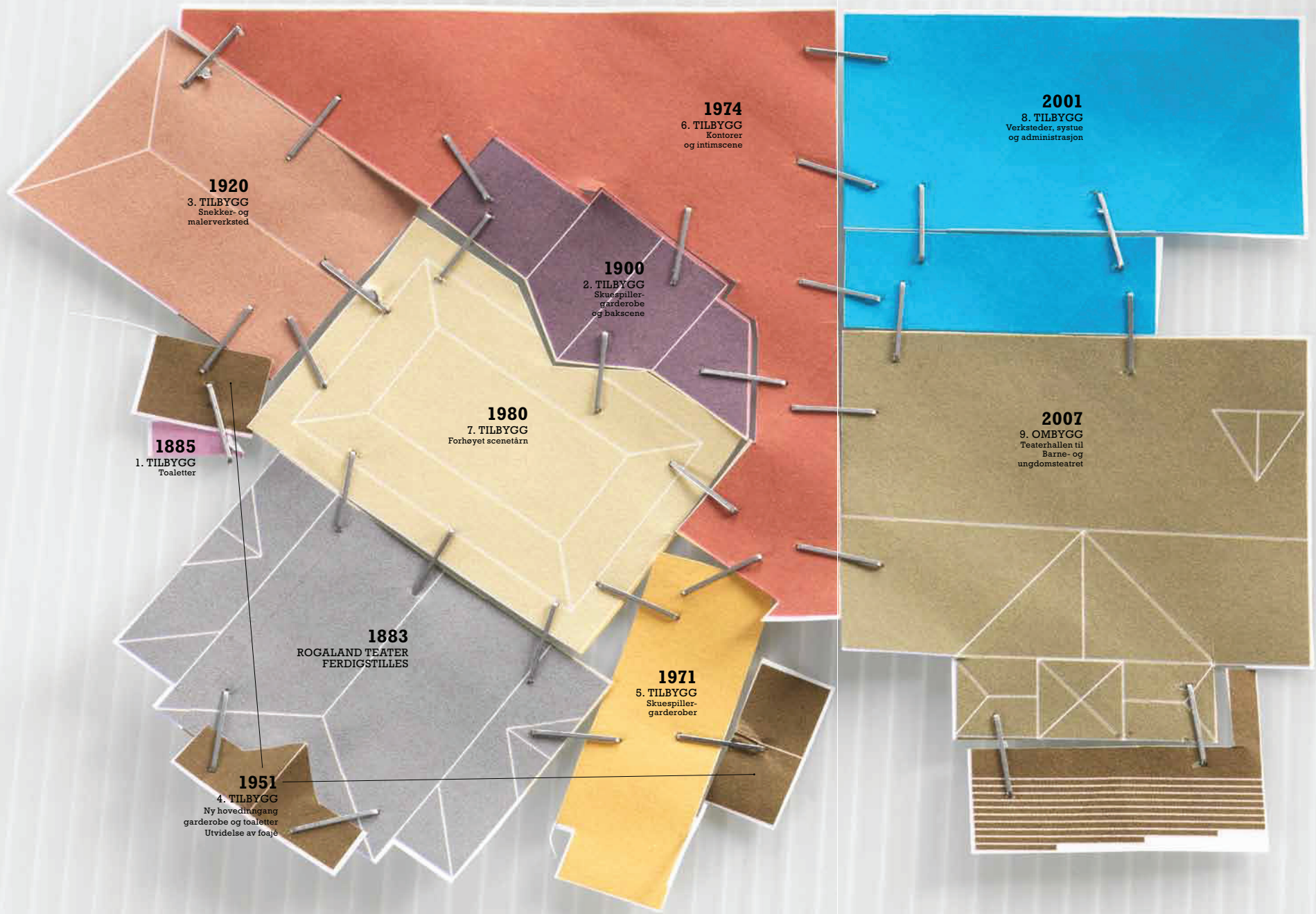
- iflg Statens vegvesen vil veiens dimensjoner ikke bli smalere.
- bussvei under utvikling, reguleringsplan under behandling

**Jernbanespor**

- jernbanen krysser under jernbanelokket og gjør evt teaterutvidelse til tomten mot øst mindre fleksibel

# NYE BEHOV





**1885**  
1. TILBYGG  
Toaletter

**1920**  
3. TILBYGG  
Snekker- og  
malerverksted

**1951**  
4. TILBYGG  
Ny hovedinngang  
garderobe og toaletter  
Utvidelse av foaje

**1883**  
ROGALAND TEATER  
FERDIGSTILLES

**1980**  
7. TILBYGG  
Forhøyet scenetårn

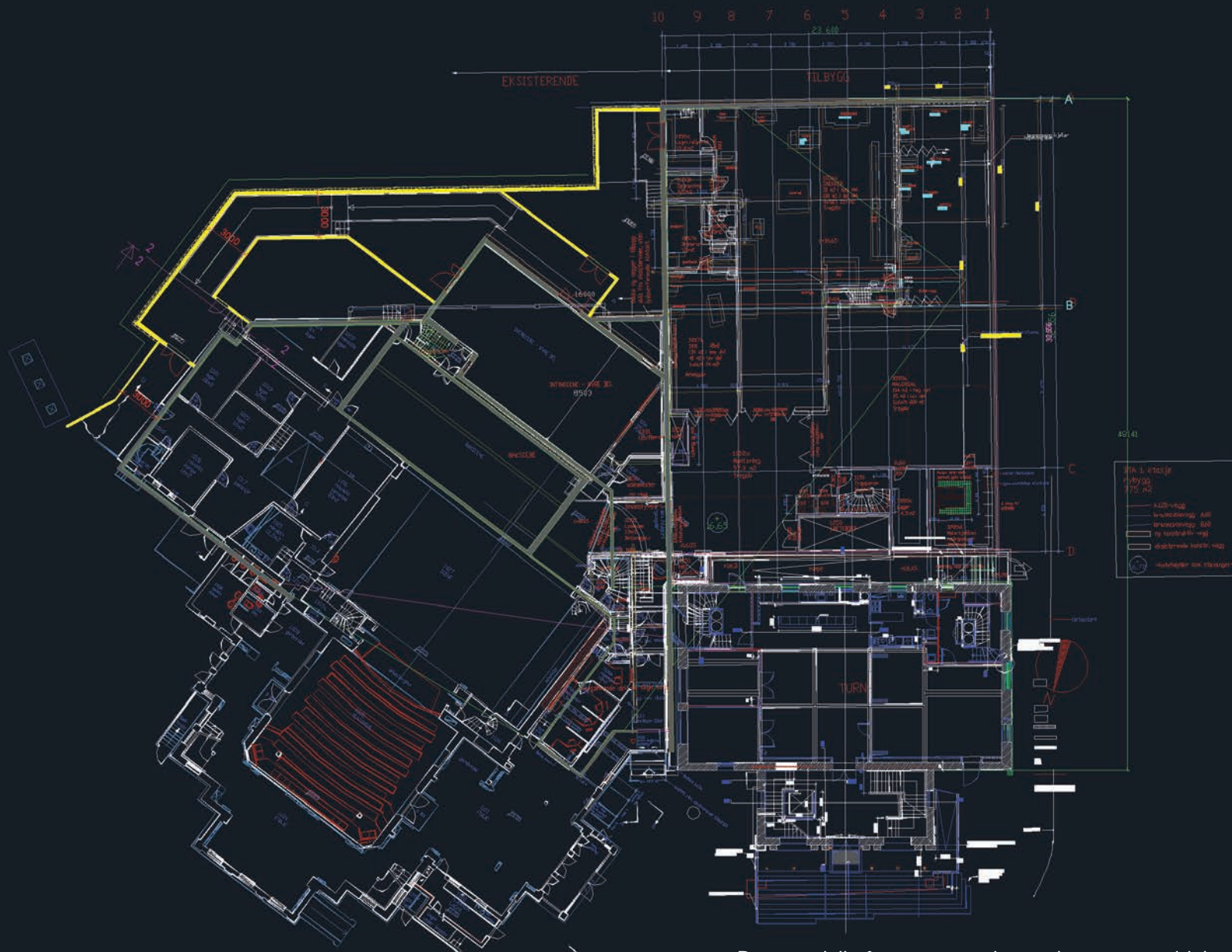
**1900**  
2. TILBYGG  
Skuespiller-  
garderobe  
og bakscene

**1971**  
5. TILBYGG  
Skuespiller-  
garderober

**1974**  
6. TILBYGG  
Kontorer  
og intimscene

**2001**  
8. TILBYGG  
Verkstøder, slystue  
og administrasjon

**2007**  
9. OMBYGG  
Teaterhallen til  
Barne- og  
ungdomsteater



Det er tydelig fra teaterets plan at de mange utvidelsene og påbyggene etter hvert har resultert i et labyrint-teater som er mindre enn optimalt. En videreføring av lappverket løser ikke fremtidige behov for teateret. Denne mulighetsstudien undersøker mulighetene og konsekvensene av å rykke tilbake til start og tenke et nytt teater på tomten i Kannik, hvor en likevel beholder og implementerer de historiske bygningene; teateret og teaterhallen.



MUST  
Museum Stavanger AS - mulighetsstudie



ALLIANCE  
ARKITEKTER

## Stavanger museum trenger mer areal

Stavanger museum trenger mer areal og fikk gjennomført en mulighetsstudie i 2015. Arbeidet fra museets side pågår fortsatt.



## Utvikling av Stavanger Stasjon

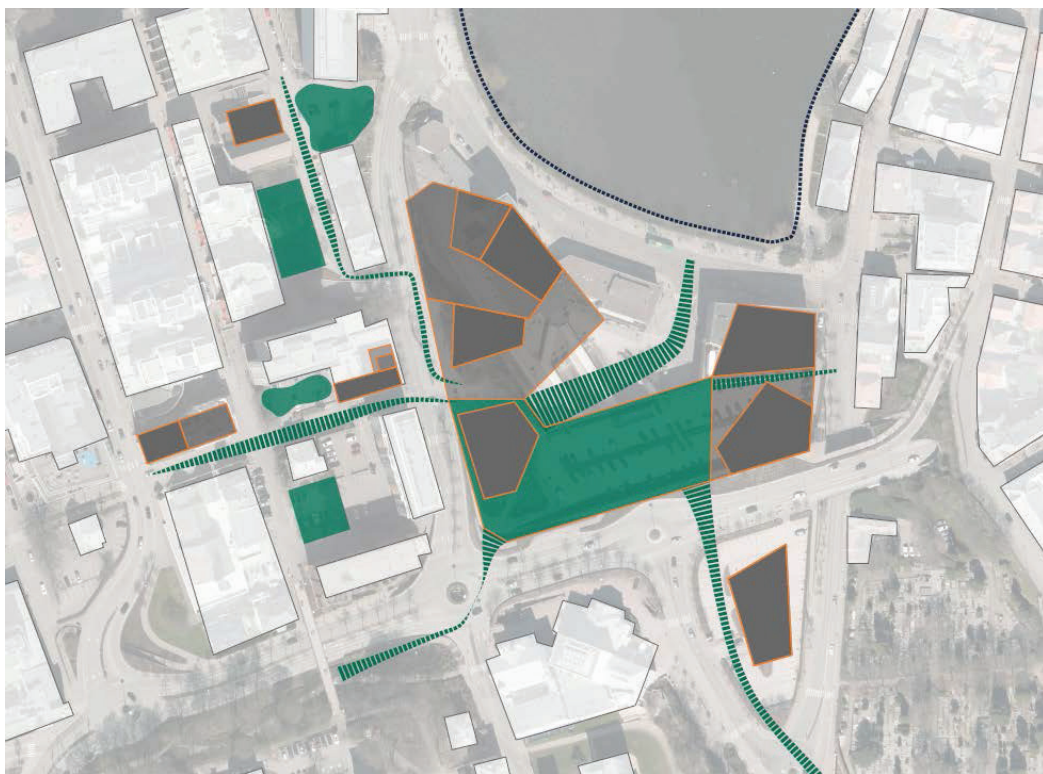
Bane NOR Eiendom (tidl. ROM Eiendom) har gjort mulighetsstudier for å se på utviklingsmuligheter for stasjonsområdet. Ulike scenarier ligger inne i forslag til ny sentrumsplan.

# NABOENE VIL UTVIDE

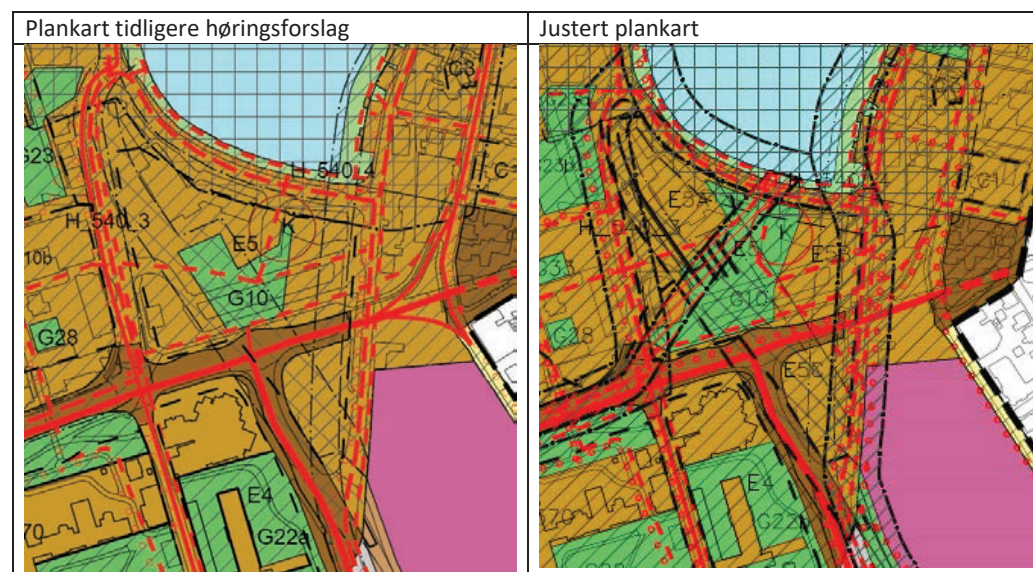
SEPTEMBER 2018 19

# NYE FORUTSETNINGER





Figur 51: Forenklet oversikt bygninger og byrom Stavanger stasjon



Den nye sentrumsplanen skal til politisk behandling høsten 2018. I justert plankart for Stavanger stasjon viser det reviderte forslaget til ny sentrumsplan en videre styrking av den visuelle forbindelsen fra Akropolis høyden til Byparken og Breiavannet. Samtidig som den visuelle forbindelsen foreslås styrket, bør også den fysiske styrkes - med et mer intuitivt bevegelsesmønster gjennom området.

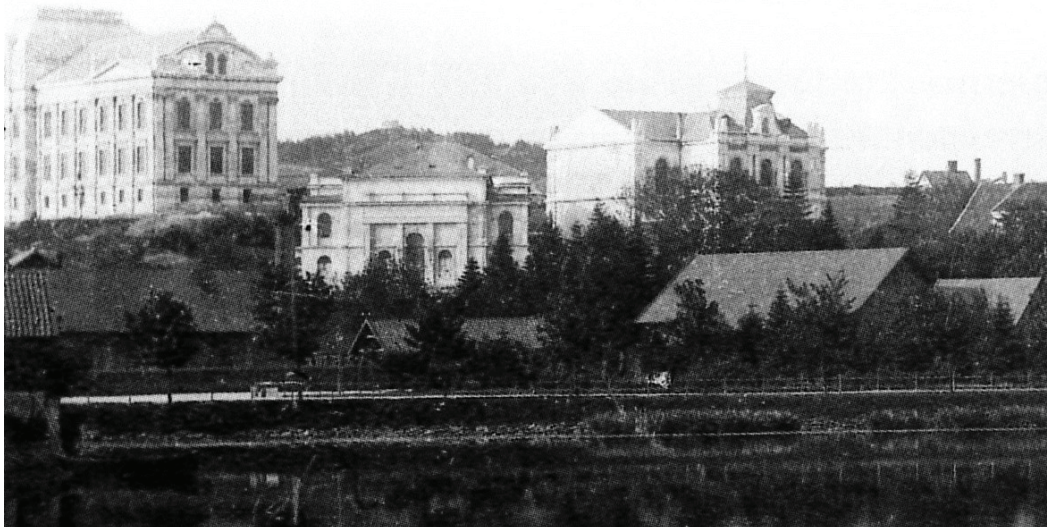




Figur 54: Oppriss fra Kongsgata (øverst) og Jernbaneveien (nederst) alternativ B

For bebyggelsen på stasjonsområdet er det utarbeidet tre ulike høydealternativer. Her vises det midterste alternativet. Det ses tydelig at teatret og Akropolis høyden vil inngå i en annen situasjon enn før, og kanskje kreves en justering også av Akropolis høyden for at det kulturhøydepunktet det representerer fortsatt skal være tydelig i byens liv og horisont?





1895: Bygningsensemblet på Akropolishøyden troner over Breiavannet



2020: Akropolishøyden drukner bak stasjonen

På høyre side: Figur 46: Illustrasjon av det bearbejdede planforslagets rammer av Stavanger stasjon – alternativ B

Kilde: Planbeskrivelse for tilleggshøring av endringer, Kommunedelplan for Stavanger sentrum. Høringsversjon 2.feb 2018

© ALEXANDRIA ALGARD Architects & OANA STANESCU

MULIGHETSSTUDIE ROGALAND TEATER

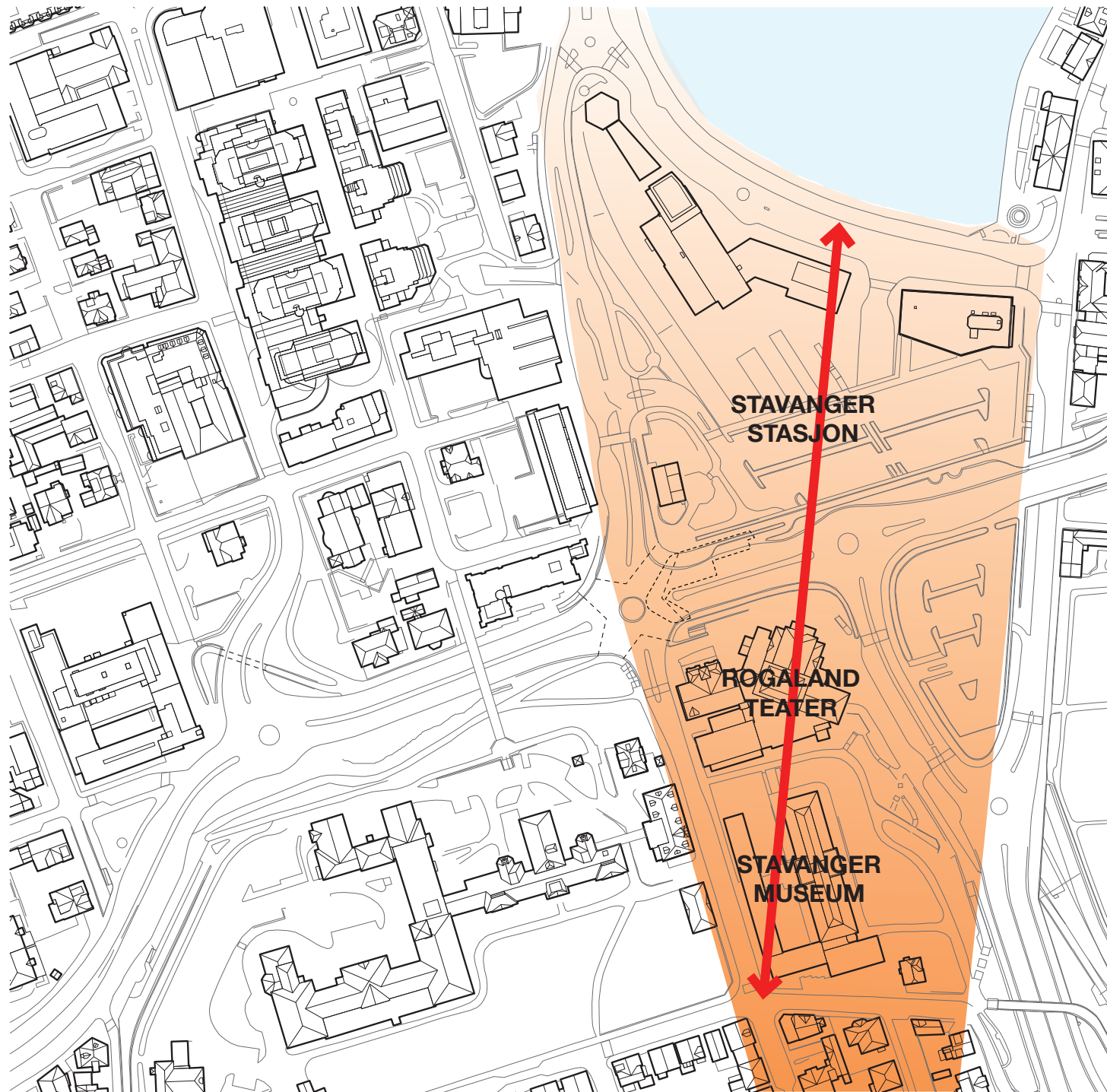
**ER FORTIDEN FORBI?**

SEPTEMBER 2018 23



# NYE AKROPOLIS





## **NYE AKROPOLIS** Kulturhøyden

### **Re-etablere Arkopolishøyden**

Re-etablere Akropolishøyden om et kulturelt høydepunkt i byen, gjennom å tenke helhetlig på utviklingen av Stavanger stasjon, Rogaland Teater og Stavanger museum.

Her er en mulighet for å utvikle en ny sentrumsdel, forankret i kultur og byliv, et koblingspunkt til sentrum og et unikt målpunkt i byen og regionen. Norges første kulturstasjon? Nordens første infrastruktur teater? Et underjordisk museum? Multifunksjon i praksis!

### **By-reparasjon & byliv**

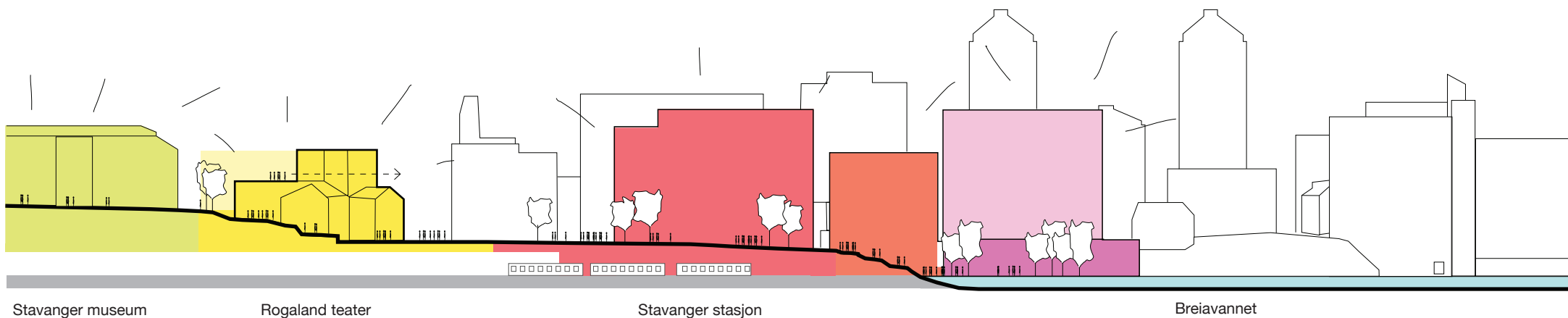
I visjonen står koblingen til sentrum, gode byrom, intuitive fotgjengerforbindelser og menneskevennlig byutvikling, nytenkende bevaring og arkitektur av høy kvalitet på tapetet. Teateret og museet kan kobles til sentrum - og bli en naturlig del av folks dagligliv.

### **Nytenkende bevaring**

En kan re-etablere 'Akropolis sin kraft og betydning i bybildet' gjennom å tenke nytt om hvordan ensemblet står sammen og oppleves i byen.

**Nye Akropolis - et kulturelt høydepunkt!**





Fra sentrum via Stavanger Stasjon går en sammenhengenden rute av gode byrom, menneskevennlige omgivelser og en blanding av infrastruktur og kollektiv og kulturliv. Teatret har kanskje inngang direkte fra stasjonen? Stasjonen har kanskje enkelte kulturprogrammer? Nye Metropolis? Teatrets restaurant har panoramautsikt fra taket og via en teateret kommer en til museet - det er sambruk mellom bygningene og funksjonene - til innbyggernes beste. Akropolisruten er en del av hverdagslivet - et sted å passere, stoppe, oppleve, møte. Sølvbergeffekten på Akropolis. Et kulturelt høydepunkt.

## AKROPOLIS-VISJONEN: KNYTTE AKROPOLIS TIL BYEN



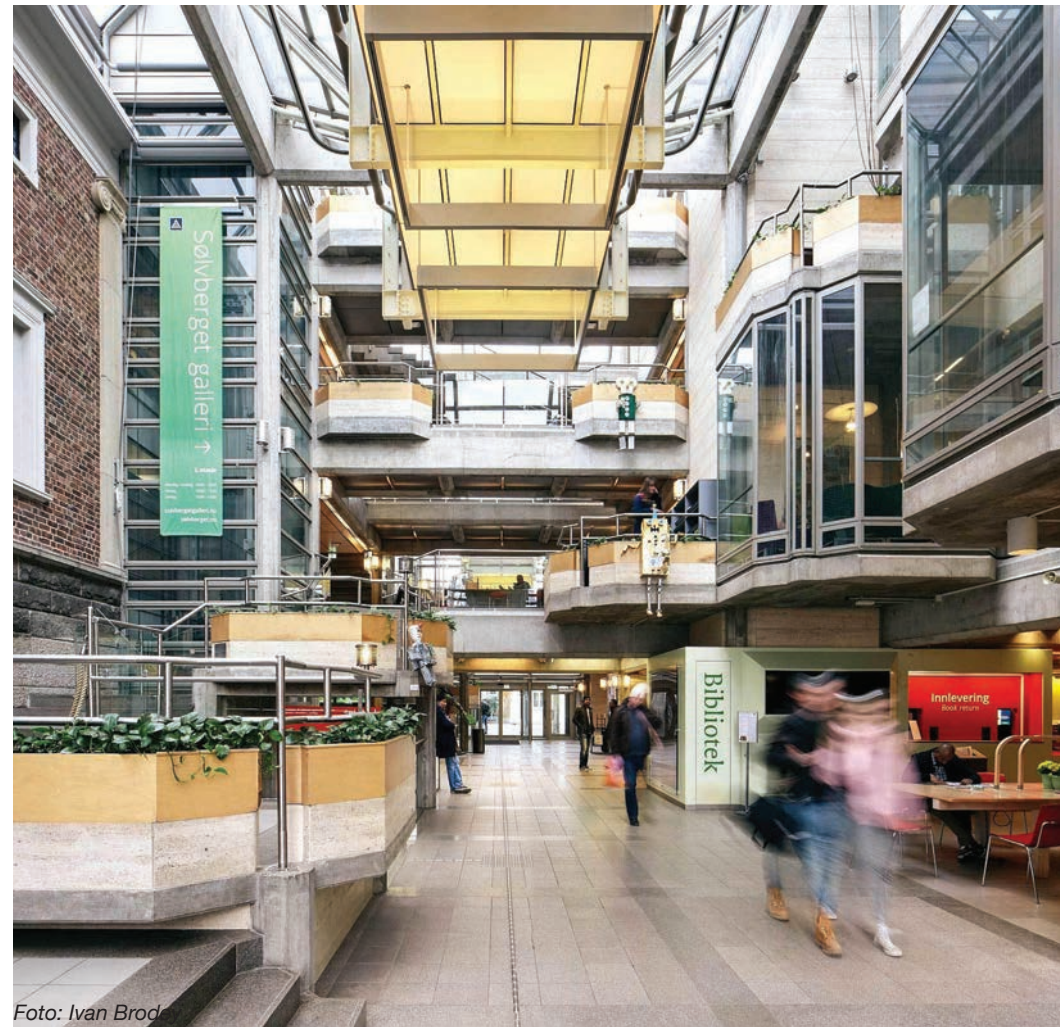


Foto: Ivan Brod

Kulturhuset Sølvberget er fullstendig integrert i byveven og en aktiv og naturlig del av bylivet i sentrum. Det handler både om husets tilbud, men også om sammenkoblingen med byrommene og gatene rundt. Sølvberget er en enorm, men vennlig, kjempe i de smale middelaldergatene. I tillegg til å være bibliotek - inneholder bygget kino, cafe, galleri og uformelle arbeidsplasser som oppleves tilgjengelige med generøse åpningstider. Et møtested - et sted en kan komme for å være alene eller sammen med andre.

## REFERANSE

© ALEXANDRIA ALGARD Architects & OANA STANESCU

## RE-TENKE: INTEGRASJON I BYENSTRUKTUREN

MULIGHETSSTUDIE ROGALAND TEATER

SEPTEMBER 2018 27





### Dee and Charles Wyly Theater, OMA / REX, Dallas

I Wyly Theater er teaterprogrammet stablet for å muliggjøre et fleksibelt grunnplan som holder scenerommet - og som kan åpnes opp til omgivelsene, for også å kunne inndra plassen utenfor i stykker eller utstillinger. På den måten blir teaterkunsten en viktig del av byrommet utenfor - en del av byen.



### Taipei Performing Art Center, OMA, Taipei

I Taipei Performing Art Center er bygningen løftet opp fra bakken for å muliggjøre videreføring av et eksisterende marked på tomten. Teatersalene er koblet til hovedkroppen av bygningen og er med på definere bygningen i byen, og gir skygge og ly til markedet under.

## REFERANSE

© ALEXANDRIA ALGARD Architects & OANA STANESCU

## RE-TENKE TEATER: TEATRE MED URBAN AGENDA

MULIGHETSSTUDIE ROGALAND TEATER

SEPTEMBER 2018 28





**Mer enn en Opera. Opera + urbant byrom + møtested + utsiktspunkt + restaurant + utescene + arkitektonisk ikon**

## **REFERANSE**

© ALEXANDRIA ALGARD Architects & OANA STANESCU

## **RE-TENKE KULTURBYGG: MULTIFUNKSJONELT IKON**

MULIGHETSSTUDIE ROGALAND TEATER

SEPTEMBER 2018 29



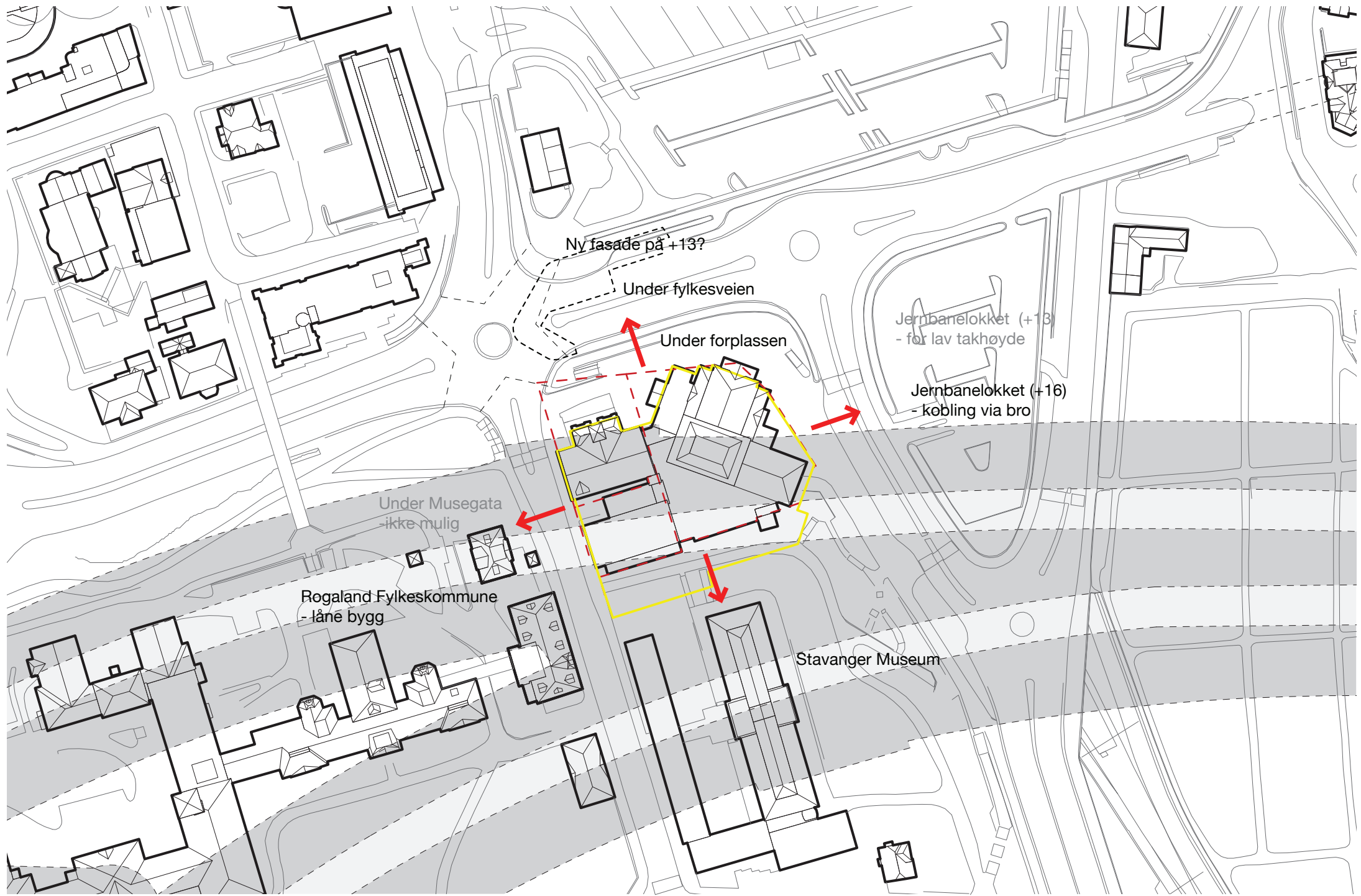


## ROGALAND TEATER - ET FREMTIDIG MØTESTED I KANNIK?



# TOMT





- - - Rogaland teaters tomter   
 — Dagens tomtebruk





Forplassen / Under fylkesveien / Ny fasade på +13



Fri takhøyde mellom bjelker: 2.8 meter  
Fri takhøyde under bjelker: 2.4 meter

Jernbanelokket +13 - for lav takhøyde for teaterprogram og kobling under veien



Stavanger museums tomt



'Låne' deler av gamle Stavanger sykehus til administrasjon?



# PROGRAM



Arrivals	700 m <sup>2</sup>
Public areas	2163 m <sup>2</sup>
Performance spaces	2955 m <sup>2</sup>
Staff facilities	812,5 m <sup>2</sup>
Performer facilities	1485 m <sup>2</sup>
Production facilities	2533 m <sup>2</sup>
Children & youth theater	396 m <sup>2</sup>
Stores	1800 m <sup>2</sup>
Administration	553,5 m <sup>2</sup>
Operations	281 m <sup>2</sup>
Gross area	6840 m <sup>2</sup>

**Arrivals**

**Public areas**

**Performance spaces**

**Staff facilities**

**Performer facilities**

**Production facilities**

**Children & youth theater**

**Stores**

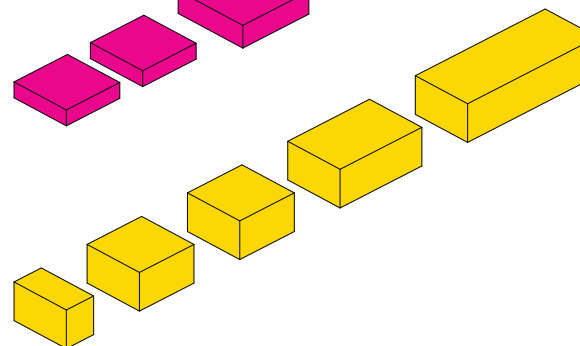
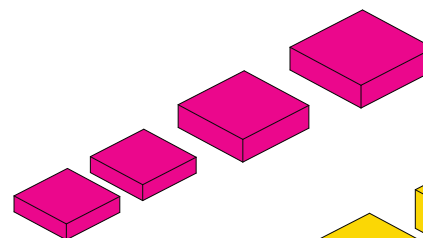
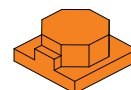
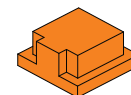
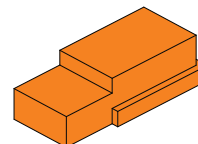
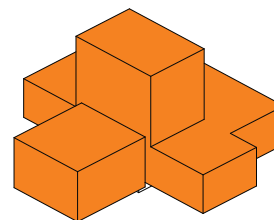
**Administration**

**Operations**

**Gross area**

**Total netto 13.679m<sup>2</sup>**

**Total brutto 20.519m<sup>2</sup>**



**Arealer med spesifikke høydekrav:**

**Scene 1**

Høyde: 27 meter

**Scene 2**

Høyde: 12.5 meter

**Scene 3**

Høyde: 10.5 meter

**Scene 4**

Høyde: 7.5 meter

**Prøvesaler**

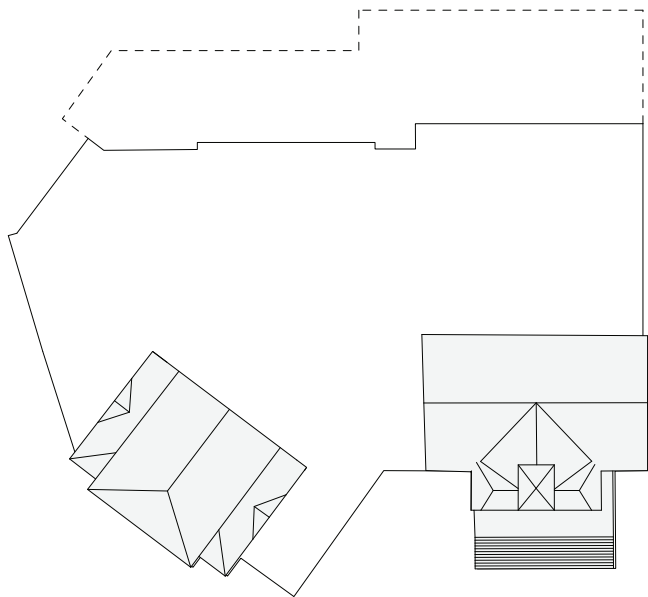
Høyde: 5 & 3.5 meter

**Verksteder**

Høyde: 8.5 meter

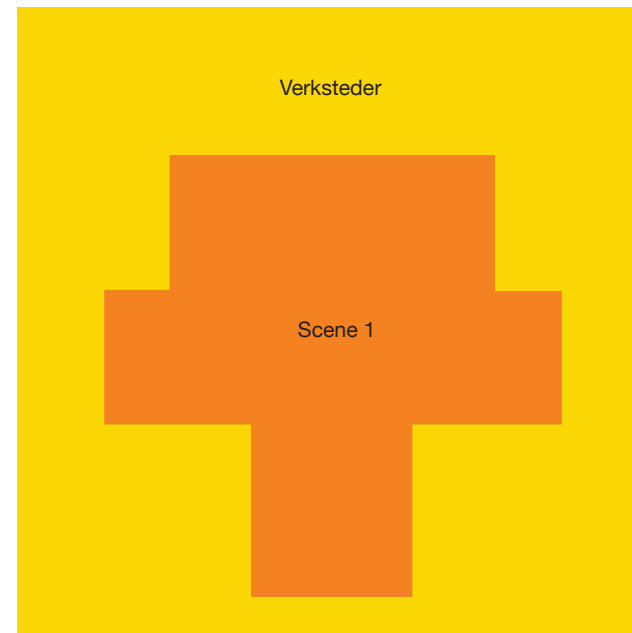
Rapporten fra Charcoal Blue i juli 2018 justerer netto arealet fra 10.150m<sup>2</sup> i K6 konseptet til 13.679m<sup>2</sup>, og brutto fra 15.210m<sup>2</sup> i K6 konseptet til 20.519m<sup>2</sup>. Det ble oppdaget at det i K6-konseptet var lagt inn 20% brutto/netto-faktor noe som er lavt for teaterbygg. Charcoal Blue har justert dette til mer realistiske 50%, og det er dette som gjør utslag i økt areal. På grunn av denne økningen har Charcoal Blue også lagt inn forslag til arealreduksjoner i deres rapport. Vi bruker noen disse i scenario 1b og 1c, men ellers viser alle scenariene i dette mulighetsstudiet det totale bruttoarealet i Charcoal Blue sin rapport på 20.519m<sup>2</sup>.





### Tomteareal

Over bakken:	650 m <sup>2</sup>
Under bakken:	2.493 m <sup>2</sup>
<b>Totalt:</b>	<b>3.143 m<sup>2</sup></b>



### Program på samme nivå

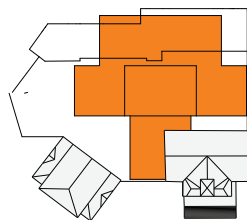
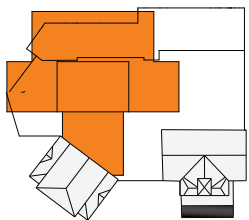
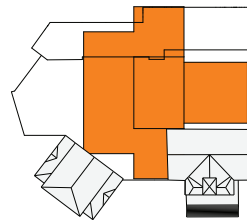
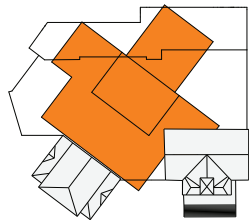
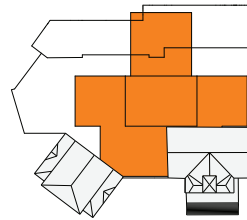
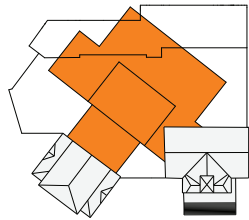
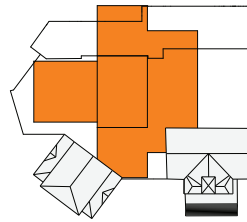
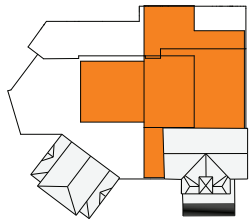
Scene 1:	1.806 m <sup>2</sup>
Verksteder:	2.533 m <sup>2</sup>
<b>Totalt:</b>	<b>4.339 m<sup>2</sup></b>



På teatrets egen tomt er det ikke mulig å få ønsket program på samme nivå; det vil måtte stables eller tomten må utvides.

## DAGENS TOMTEAREAL /VS/ PROGRAM ØNSKES PÅ SAMME NIVÅ





### Scene 1 er premissgiver

Det som påvirker bygningens interne organisering aller mest er Scene 1. Det er så vidt formen passer innenfor tomtens avgrensning. Orienteringen av 1 er avgjørende i forhold til plassering av inngang og verksteder. Det er altså hovedpremissgiver for resten av programplasseringen.

### Gjenbruk av hovedscenen som scene 1?

Den historiske hovedscenen er vurdert som bevaringsverdig, men ifølge Charcoal Blue er det ikke mulig å bruke dagens hovedscene som Scene 1 i nytt prosjekt. Scenetårnet som er beskrevet for nytt teater er større enn dagens scenetårn i alle tre retninger. De skriver at selv om en, av for eksempel økonomiske årsaker, ønsker å bevare scenetårnet, er det ikke nok plass innenfor den historiske fasaden for å utvide auditoriet til å kunne holde de planlagte 550 setene. Sistnevnte virker å være en så fundamental del av romprogrammet at med mindre man kan rive deler av fasaden, er det ikke mulig å beholde og gjenbruke dagens scenetårn. Evt kan man flytte den historiske fasaden litt nærmere krysset, for å utvide auditoriet, men en slik løsning krever kompromis hva gjelder størrelsen på scenetårnet.

I dette mulighetsstudiet tar vi derfor utgangspunkt i av dagens hovedscene med scenetårn rives. Se mer info i kapittel om bevaring.

## PLASSERING AV SCENE 1 PÅ TOMTEN

# BEVARING



## Bygningsensemble



## Bygningsensemble

'Med byens vekst utover 1900-tallet og bl.a. utbyggingen av Byterminalen og Kannikkrysset til sine nåværende dimensjoner og utforming, har bygningene på Akropolis mistet en del av sin kraft og betydning i bybildet. Når det gjelder teaterbygget, er det også ganske sterkt ombygd. Likevel utgjør bygningene fra slutten av 1800-tallet på Skjævelandsstykket et betydningsfullt kapittel i byens arkitekturhistorie og har klare verneverdier både enkeltvis og som gruppe.'

'Teateret, turnhallen og museet på Akropolishøyden er regulert til bevaring.'

## Teaterbygningen / teaterfunksjonen / teatersalen

'Teaterbygningen er også med i Statsbyggs egen oversikt over kulturbygg av nasjonal verdi.'

'Når teateret nå ønsker å bygge (helt) nytt, vil det komplisere bevaringssituasjonen for teaterbygningen uansett hvilken modell som velges. Hvis teateret flyttes til en annen lokalisering, vil det eksisterende teaterbygget (og turnhallen) nok kunne bli liggende, men begge byggene vil miste sin nåværende funksjon, og det vil ikke uten videre være lett å finne en ny bruk til dem. Hvis museet har kapasitet til det, vil de nok forholdsvis enkelt kunne ta Turnhallbygget i bruk. Teateret er vanskeligere fordi det er et mer spesialisert bygg der også deler av interiøret er verneverdig.'

'Hvis teateret velger å bygge på samme sted, vil det potensielt sett være mulig fortsatt å bruke teateret og turnhallen som mindre saler tilknyttet et nybygg. En ny teaterbygning på Skjævelandsstykket som gjør det mulig å fortsette å bruke dagens teaterbygninger som biscener, er fra et verneverdiperspektiv en tiltalende tanke. Men samtidig vil et nybygg til teateret kunne bli en svært stor bygning som vil kunne kreve riving av eksisterende bygninger og/eller legge eksisterende bygninger helt i skyggen.'

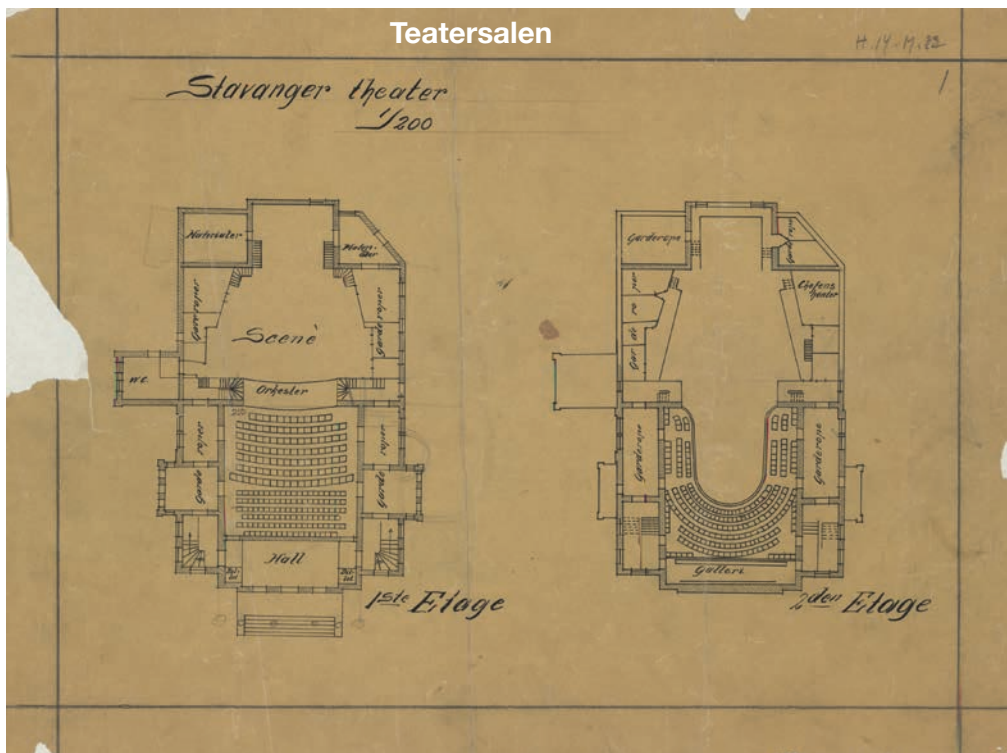
'Dagens teaterbygning er som sagt sterkt ombygd, og verneverdiene knytter seg i hovedsak til de originale delene av bygget, som den opprinnelige hovedinngangssiden, samt selve teatersalen innvendig. Det er derfor mulig å se for seg en form for transformasjon og ombygging der bare deler av denne bygningen blir beholdt.'

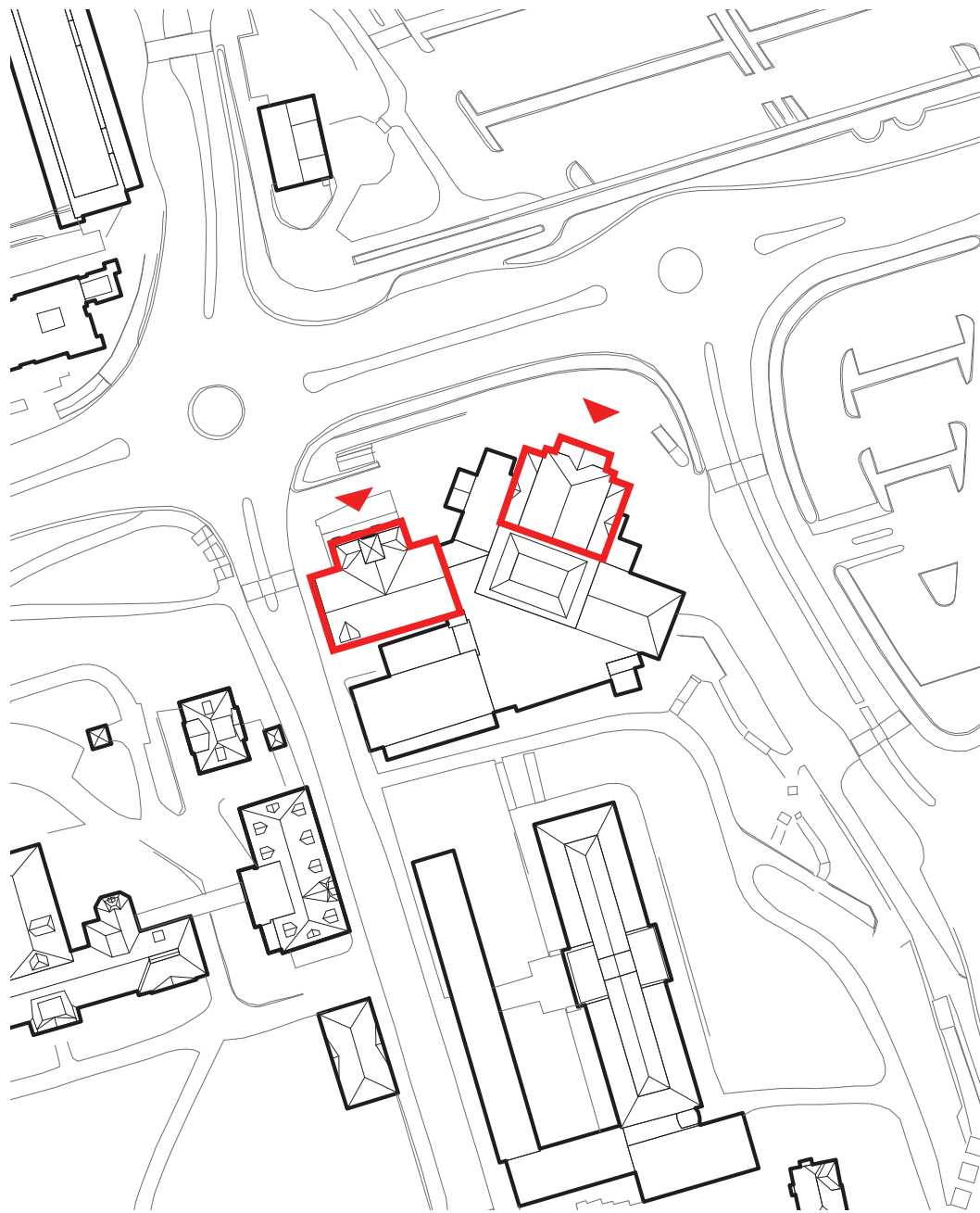
## Turnhallen

'Turnhallen er lite endret utvendig og bør heller ikke endres nå. Innvendig er bare trappeoppgangen bevart, så det er ikke mange viktige hensyn å ta inne i bygget.'

## Oppsummering

'De fire Ekckhoff-bygningene på Akropolis er verneverdige både enkeltvis og som ensemble. Det vil være kontroversielt både å rive noen av dem og å legge dem helt i skyggen av et nytt, langt større/mer dominerende teaterbygg. En ny bebyggelse som ikke overskygger de eksisterende bygningene, og som sikrer fortsatt bruk av (deler av) teateret og evt. turnhallen til teaterformål, ville være det ideelle. Om det er mulig, må andre vurdere.'





**Re-etablere historiske innganger**  
**Bevare fasader historiske bygg**



**Byantikvarens liste:**

- Verneverdi både som enkeltbygninger og som ensemble
- Fasadene på teaterbygningen og teaterhallen
- Historiske hovedinnganger
- Teatersalen
- Har en verdi å beholde original funksjonen på stedet

*Re-etablere*

**Mulighetsstudiet:**

- ✓
- ✓
- ✓
- ✓

**BEVARING I DETTE STUDIET**





For å bevare funksjonen på stedet og re-etablere styrken i Akropolis tror vi en kvalitativ, men nysgjerrig tilgang til nybygg på Akropolis er nødvendig. Når både museet og teateret ønsker å utvide kan disse to ses i sammenheng og en ny totalitet, et revidert ensemble, kan oppstå.

## **BYGNINGSENSEMBLET I DAGENS KONTEKST**





### Elbphilharmonie, Herzog de Meuron, Hamburg

Det nye konserthuset i Hamburg er bygget på toppen av et av de historiske pakkhusene i havnen i Hamburg. Et nytt og unikt vartegn for byen.



### Caixa Forum, Herzog de Meuron, Madrid

Caixa Forum i Madrid er både en transformasjon og en tilbygging, hvor eksisterende bygninger transformert for å danne et byrom under bygningen og et nytt volum er lagt til på toppen.

Radikal bevaring gjennom høy-kvalitetsløsninger kan gi historisk arkitektur ny relevans.

### REFERANSE

© ALEXANDRIA ALGARD Architects & OANA STANESCU

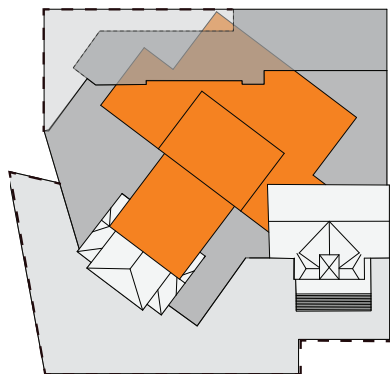
## RE-TENKE BEVARING: KOMBINERE NYTT OG GAMMELT

MULIGHETSSTUDIE ROGALAND TEATER

SEPTEMBER 2018 42



# SCENARIER

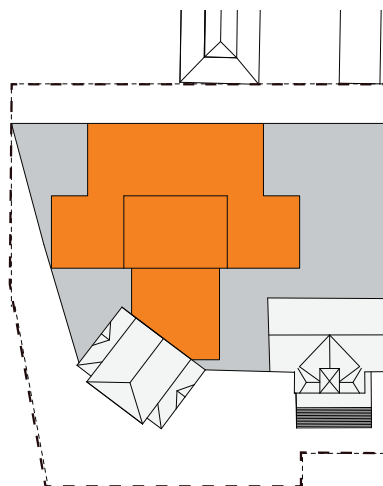


**Scenario 1**

### Nytt teater på egen tomt

Scenario 1 kommer med 3 underkategorier:

- 1a** Fullt program fra Charcoal Blue rapport på tomten
- 1b** Program fra Charcoal Blue rapport med besparelsesalternativer 6-9
- 1c** Program fra Charcoal Blue rapport med besparelsesalternativer 6-9 og under forplass

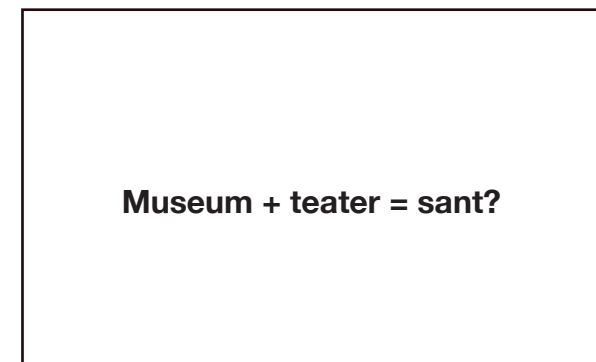


**Scenario 2**

### Nytt teater på egen tomt + nabotomter

Scenario 2 kommer med 3 underkategorier:

- 2a** Nabotomter med stablede scener
- 2b** Nabotomter med alle scener og verksteder på nivå
- 2c** Nabotomter med alle scener og verksteder på nivå, deler av program i annen bygning



**Scenario 3**

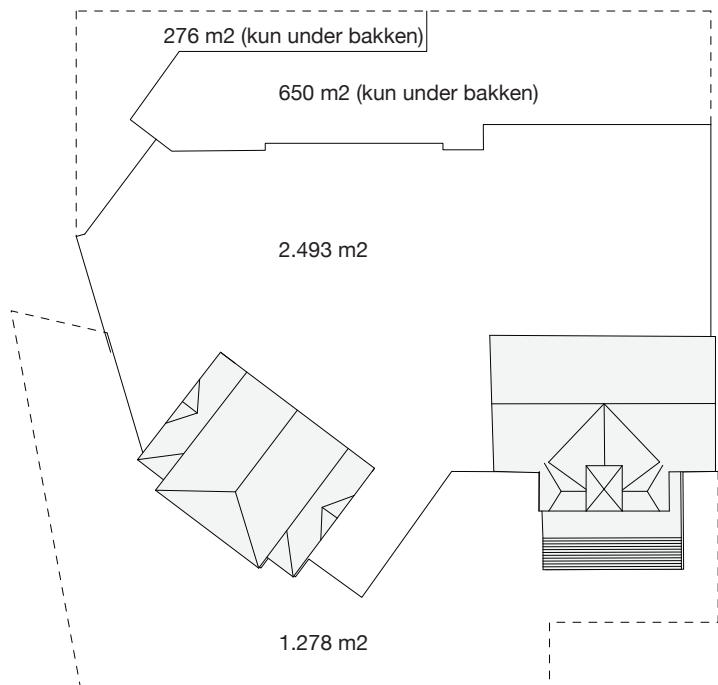
### Samlokalisering med Stavanger Museum

Funksjoner som kan deles:

- publikum (inngang, cafe, butikk, billett, resepsjon, toalett, garderobe, tekn. rom)
- personalkantine

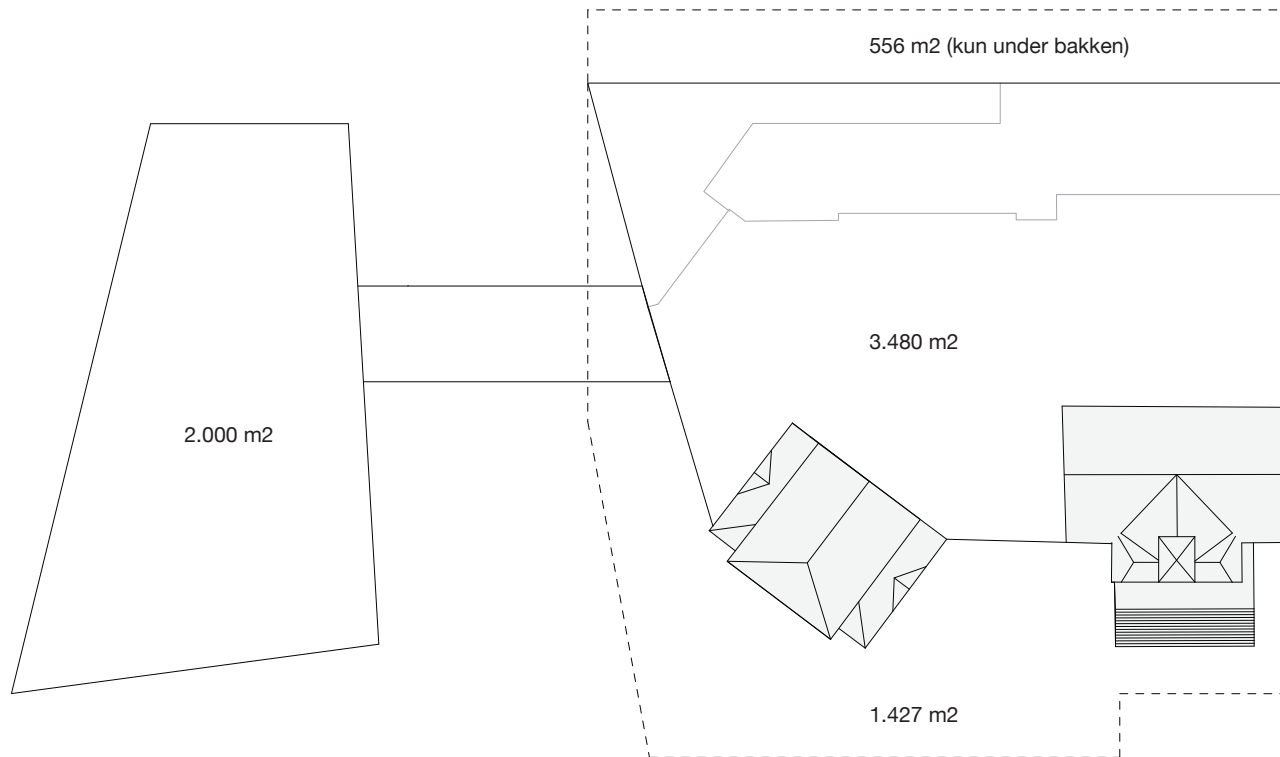
Det er i vår vurdering ikke arealbesparelser som bør være grunnlag for ønsket samarbeid med museet, men heller en felles visjon for utviklingen av Arkropolis.





### Tomteareal scenario 1

I scenario 1 undersøker vi mulighetene på dagens tomt, i tillegg til mindre tomteutvidelser under teatrets forplass og i bakkant mot museet (vist med stiplet linje), i tillegg ser vi på effekten av å redusere romprogrammet i tråd med forslag fra Charcoal Blue. Tomtearealet som er på museets tomt (276 m² + 650 m²) bebygger vi kun under bakken.



### Tomteareal scenario 2

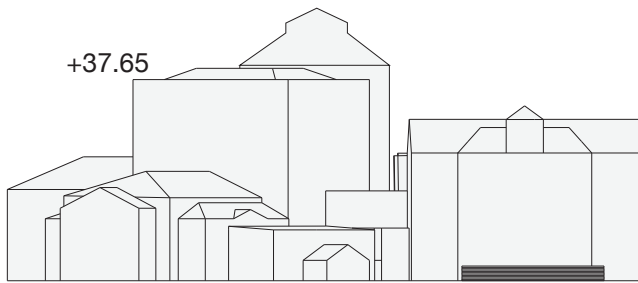
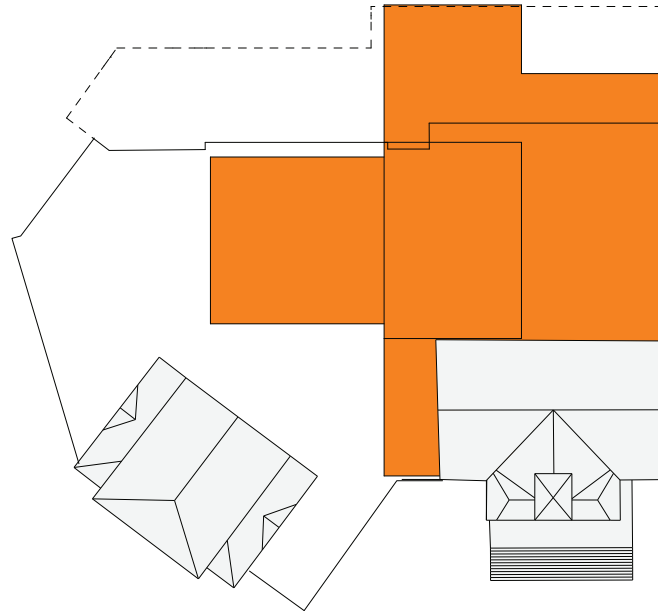
I scenario 2 reduserer vi ikke programmet, men ser på maksimal utvidelse av tomteareal; og utvider både under teaterets forplass, mot museet og flytter noe program over i ekstern bygning på parkeringslokket - koblet til teatret via bro. I tillegg bygger vi over bakken i det arealet teatret har på museets tomt i dag, og strekker kjelleretasjen helt bort til museets kjeller.

# 1

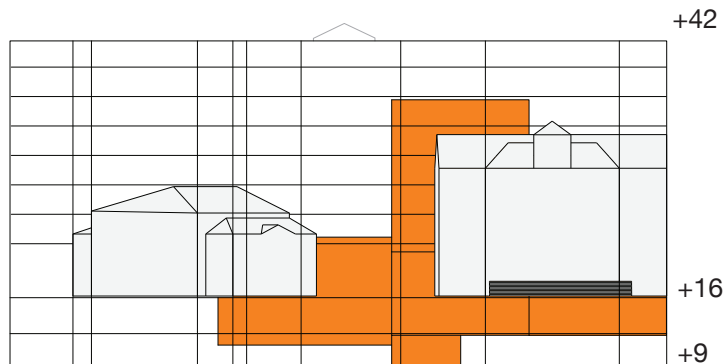
## Nytt teater på egen tomt

I scenario 1 har vi undersøkt hvordan det vil se ut med fullt program på det tomtearealet teateret disponerer i dag (**1a**). Da dette ikke er noe vi anbefaler, har vi også sett på romprogrammet med besparelsesalternativene nummer 6-9 i Charcoal Blue sin rapport (**1b**). For videre å undersøke mulighetene på egen tomt, har vi gjort et scenario hvor vi også bruker arealet under teatrets forplass - hvor det, så vidt vi er orientert, ikke er noe i dag. (**1c**).

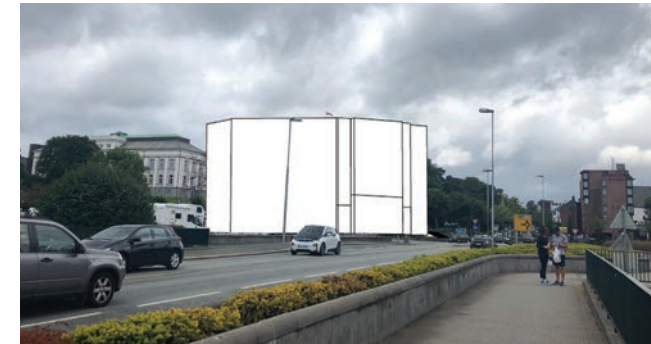




Dagens teater med scenetårn på +37.65. Stavanger museum skimtes bak scenetårnet.

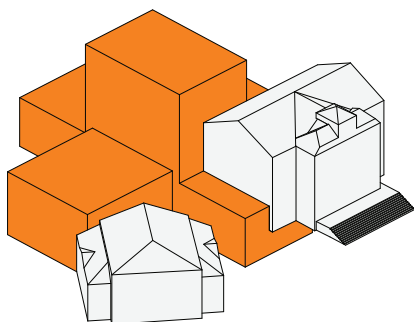


Med fullt program på tomten blir volumet ca 5 meter høyere enn dagens scenetårn på hele tomten.



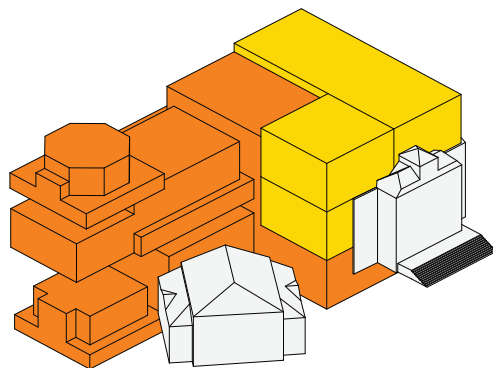
Volumet skjuler i høy grad Stavanger museum. I tillegg vil ikke alle verkstedene og scene 1 kunne være på samme nivå.

- Scener
- Verksteder
- Areal med standard høyde



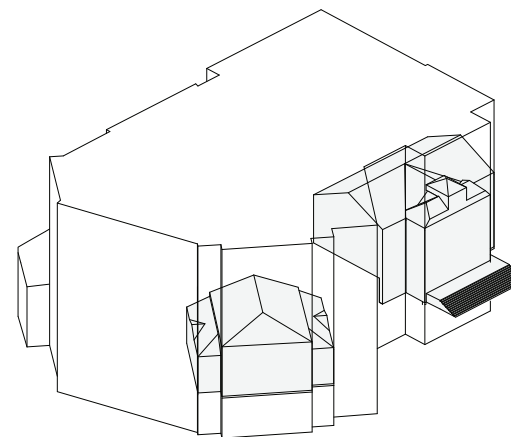
**Scene 1**

Her er scene 1 plassert med auditoriumet mot øst, slik at inngang kan være via hovedinngang i den gamle teaterbygningen og foaje i forbindelse med denne.



**Scene 2, 3, 4 & verksteder**

Scene 2 ligger over auditoriet til scene 1. Mot øst kan scene 3 og 4 stables - noe som legger til rette for en vertikal foaje, som kan være en spennende romlighet. Verkstedene er stablet og plassert på vestsiden av tomten.

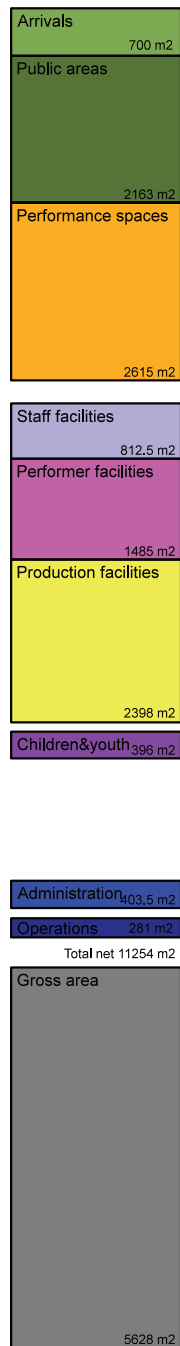


**Totalt volum**

Det totale volumet i dette scenariet blir voldsomt, og her er det også vist ny bygningsmasse over eksisterende bygg (teateret og turnhallen). Det er mulig at dette kan løses arkitektonisk på en interessant måte, men volumet er likevel så stort at det i stor grad blokkerer sammenhengen mellom de to eldre bygningene og resten av Akropolishøyden.



## Romprogrammet



## Fjernes

Staff facilities 340 m<sup>2</sup>

Workshops 135 m<sup>2</sup>

Total net 475 m<sup>2</sup>

237 m<sup>2</sup>

Total gross area 712 m<sup>2</sup>

## Flyttes



Remote archive 150 m<sup>2</sup>

Total net 1950 m<sup>2</sup>

975 m<sup>2</sup>

Total gross area 2925 m<sup>2</sup>

## PROPOSALS FOR AREA REDUCTIONS

### 1 - REDUCE THE GOODS-IN AREA

Setting the stage level for the two main stages, the workshops and the get-in area will be fundamental to the space planning. Identifying the most appropriate location for the lorry access and get-in area will be part of that process. It may be possible to leave the lorry standing area mostly unenclosed and only roof over the loading platform itself, significantly reducing the area required for this function.

✂️ Possible saving – up to 450m<sup>2</sup> nett (675m<sup>2</sup> gross)

### 2 - REDUCTION IN FOYER ALLOWANCE

The ideal foyer size is based on the audience for two stages at the same time. It may be reasonable to base this on stages 1 and 4 – i.e. a total of 630 audience, instead of the 750 in the ideal scenario. As space is tight, it may also be acceptable to use the lower 0.9m<sup>2</sup> per person figure and reduce the allowance for the foyers, although this would impact their use for the BUT activities.

✂️ Possible saving – up to 258m<sup>2</sup> nett (387m<sup>2</sup> gross)

### 3 - REDUCE TO ONE HOSPITALITY ROOM

It may be possible to have a single hospitality area, but to section off a part of the foyer for private use when a second hospitality area is required. There would be a corresponding reduction in associated cloakroom, pantry and storage facilities.

✂️ Possible saving – up to 91m<sup>2</sup> nett (136m<sup>2</sup> gross)

### 4 - SMALLER STAFF ROOM AND STAFF CHANGING ROOMS

We envisage that not all the staff will wish to use these facilities at the same time, so it may be possible for a smaller area allowance to be used, based on only 2/3 of staff using the facility simultaneously.

✂️ Possible saving – up to 70m<sup>2</sup> nett (95m<sup>2</sup> gross)

### 5 - COMBINING STAFF CANTEEN WITH PUBLIC RESTAURANT

As discussed at the recent workshop, much of the staff use of the canteen is outside the times the public would use the restaurant, so being able to combine these facilities would save much of the area allowance for the staff canteen, and may also provide additional savings in catering staff costs.

✂️ Possible saving – up to 245m<sup>2</sup> nett (367m<sup>2</sup> gross)

### 6 - REDUCTION IN REHEARSAL SPACES

We are suggesting a small reduction in the size of the main rehearsal space (by 40m<sup>2</sup>) which would still be large enough to match the playing area of the main stage. We are also suggesting making the second rehearsal space smaller, to match stage 2 and also that one studio be cut.

✂️ Possible saving – up to 340m<sup>2</sup> nett (510m<sup>2</sup> gross)

### 7 - WORKSHOP AREA REDUCTION

Here, we are suggesting a minor 5% reduction in workshop areas, which equates to a cut of 135m<sup>2</sup> overall – we have shown this in the three main workshops, but it could be applied anywhere across the production areas.

✂️ Possible saving – up to 135m<sup>2</sup> nett (202m<sup>2</sup> gross)

### 8 - ALL STORES MOVED OFF-SITE

This is the biggest space reduction, where we are suggesting a change of storage policy to relocate all the stores listed in section 8 to another site. This would require a more planned approach to storage, with the majority of the stores in a cheaper facility in an out-of-town location, as many other theatre organisations do. Off-site storage can be much cheaper to purchase and operate, and we believe that with careful planning, this could be a huge space saving for a reasonably modest change in management policy.

✂️ Possible saving – up to 1,800m<sup>2</sup> nett (2,700m<sup>2</sup> gross)

### 9 - REMOTE ARCHIVE

Similar to item 8 above, we suggest that the remote archive could also be relocated off-site – to the same location as the stores.

✂️ Possible saving – up to 150m<sup>2</sup> nett (225m<sup>2</sup> gross)

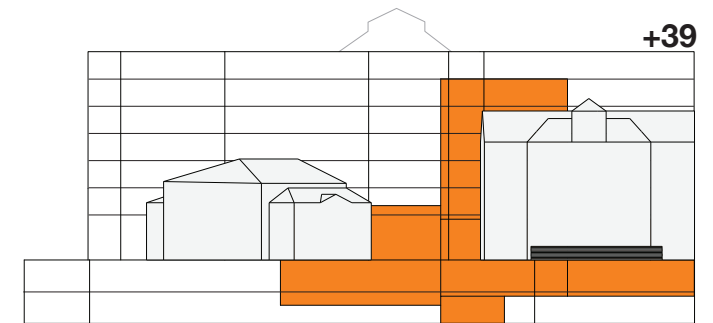
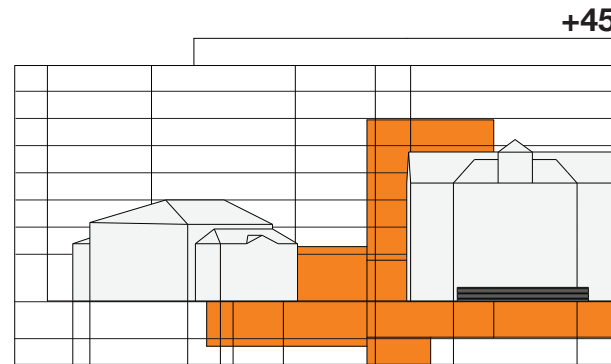
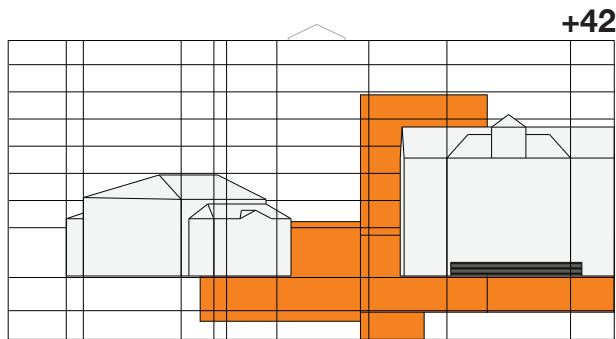
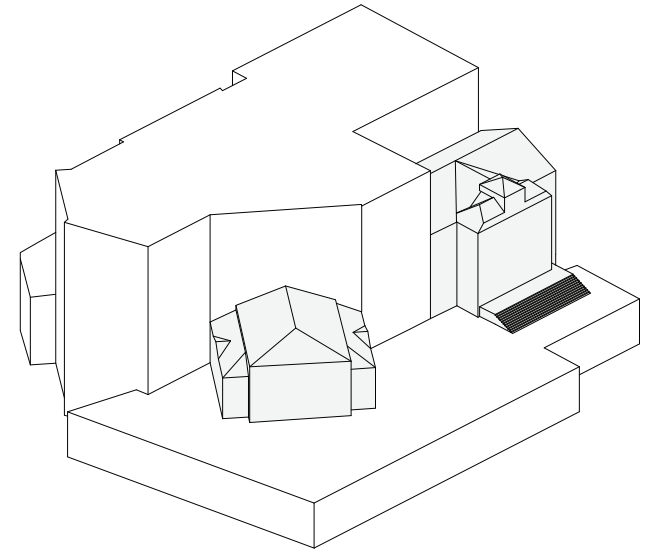
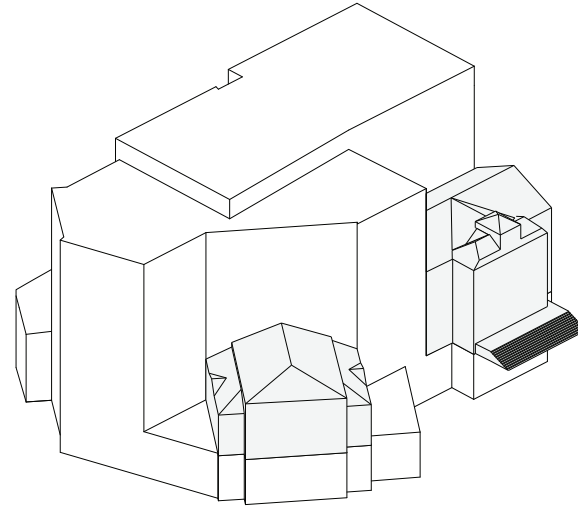
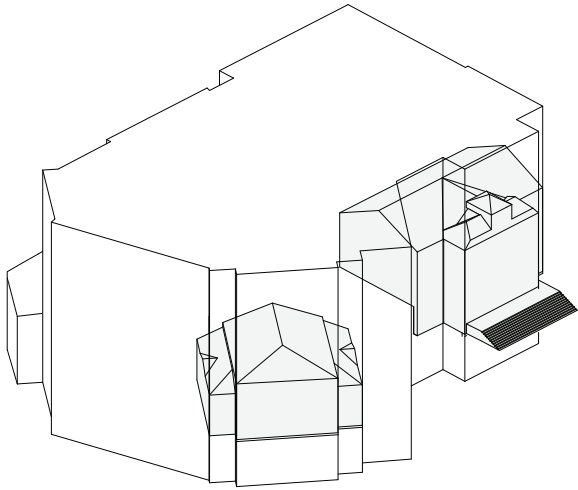
The proposals listed above total 3,539m<sup>2</sup> nett, 5,309m<sup>2</sup> gross savings, which bring the scheme in on the K6 target figure, as shown in the summary table.

Kilde: Charcoal Blue rapport juli 2018, side 25

Charcoal Blue har flere forslag til reduksjoner av romprogrammet i sin rapport fra juli 2018. Forslag 1-5 av reduksjonene er avhengige av spesifikk arkitektonisk løsning og gir ikke betydelige arealbesparelser, og vi har derfor ikke tatt med dem i denne overordnede studien. Disse kan likevel vurderes på et senere tidspunkt.

Programreduksjonen i forslag 6-9 er betydelige i omfang og er uavhengig av intern organisering og spesifikk arkitektonisk løsning, og vi har laget to alternativer hvor disse er innarbeidet. Totalt gir disse besparelser på 2.425 m<sup>2</sup> netto / 3.637 m<sup>2</sup> brutto. Resultatet kan ses på neste side - hvor en kan se at programreduksjonen i scenario 1b fører til at nytt areal kan trekkes tilbake fra den eldre bebyggelse, og at man i scenario 1c, ved også å bruke arealet under forplassen, kan komme ned på en høyde som kun er noe høyere enn dagens scenetårn, men dog over hele tomten.

# PROGRAMREDUKSJON 6-9



1a - Fullt program

1b - Program med reduksjon

1c - Reduksjon og under forplass





**1a - Fullt program**



**1b - Program med reduksjon**



**1c - Reduksjon og under forplass**

Ved en kombinasjon av å bruke arealet under teaterets forplass og reduksjon i areal, som nok bør være større enn den Charcoal Blue foreslår, er det kanskje mulig å komme ned på et volum som kan være lite nok til å bearbeide videre. Men likevel forutsetter dette en stabling av verkstedsarealene, og at de ulike scene er på ulike nivåer. I scenario 1c kan scene 3 og 4 plasseres under forplassen og dermed ligger på noenlunde samme nivå som scene 1 og de kan dermed dele foaje. Muliggjør inngang fra nordsiden under veien.

# 2

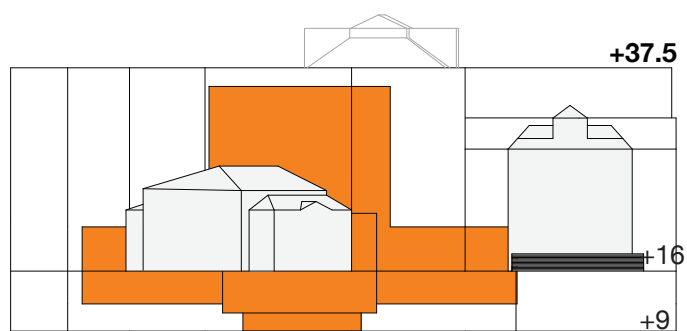
## Nytt teater på egen tomt + nabotomter

I scenario 2 har vi undersøkt hvordan det vil se ut med fullt program på det tomtearealet teateret disponerer i dag samt forplass og utvidelse på museets tomt helt frem til museets kjeller **(2a)**. Vi har også sett på muligheten for å legge scene 2 på forsiden av museet **(2b)**. Til sist har vi sett på en løsning hvor administrasjon og 'staff facilities' legges i nytt bygg på parkeringslokket - koblet til teateret via gangbro, hvor vi tenker at de ansattes kantine kan være **(2c)**.

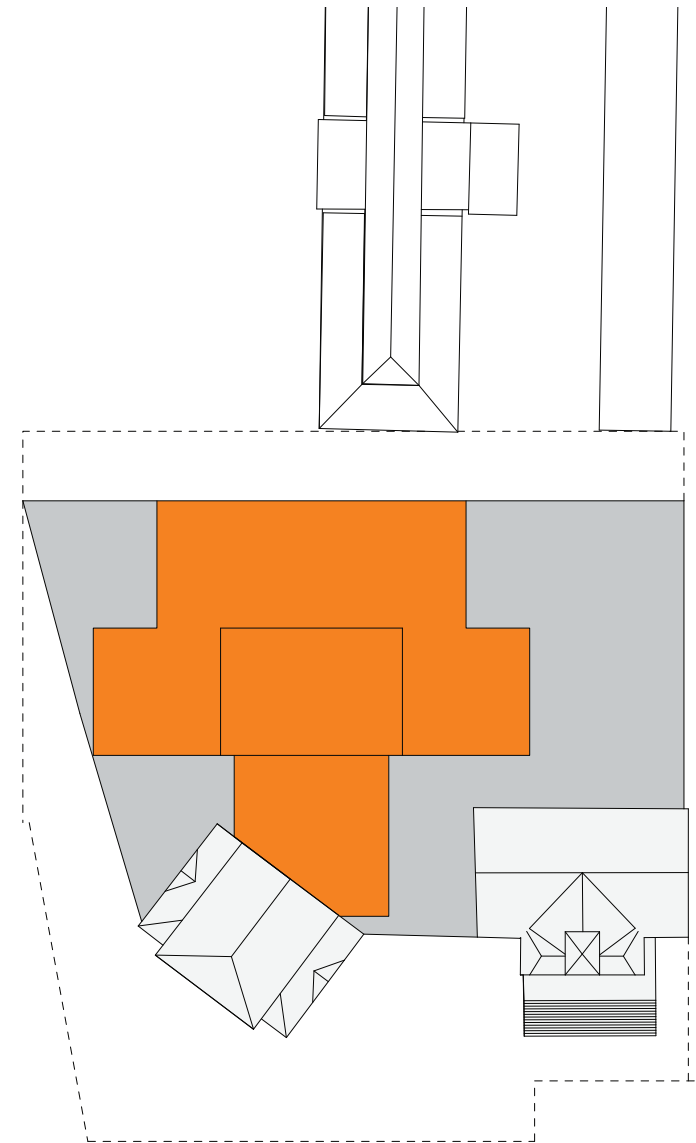




Dagens teater med scenetårn på +37.65. Stavanger museum skimtes bak scenetårnet.

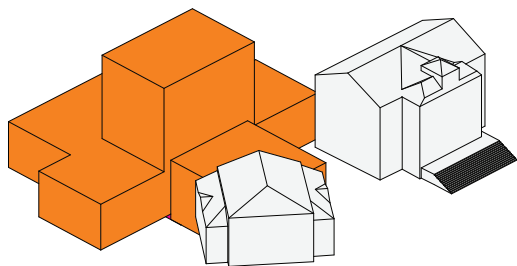


Det totale volumet blir omtrent like høyt som dagens scenetårn, men dekker til gjengjeld hele tomten.



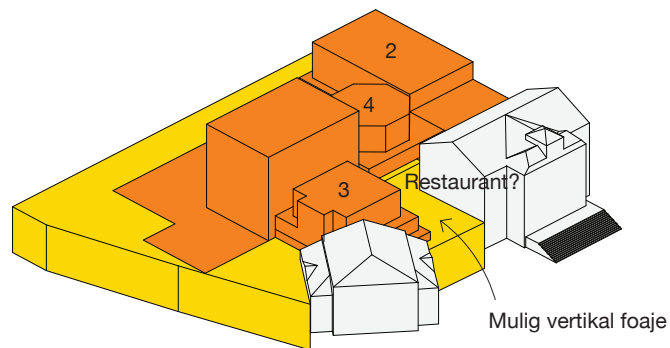
I dette scenariet bygges det over bakken på museets tomt, der hvor teateret i dag har arealer under bakken. I tillegg bygges det det under bakken helt bort til museets grunnmur og under en noe utvidet forplass.

- Scener
- Verksteder
- Areal med standard høyde



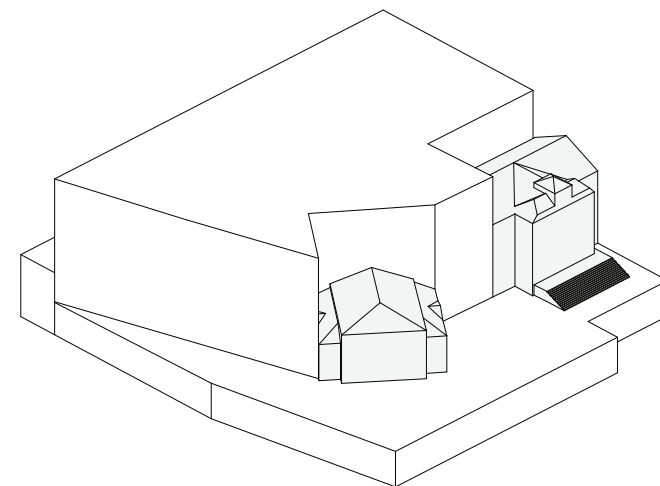
### Scene 1

Her er scene 1 plassert med auditoriumet mot nord, slik at inngang kan være via hovedinngang i den gamle teaterbygningen og foaje i forbindelse med denne.



### Scene 2, 3, 4 & verksteder

Verkstedene kan ligge på samme nivå som scene 1, mens scene 2, 3 og 4 ligger på samme nivå. Plasseringen til scene 2, 3 og 4 er fleksibel. Ved å stable deler av verkstedene for å fri opp rommet mellom teateret og teaterhallen kan en se for seg en vertikal foaje som både kobler sammen teateret og turnhallen, men som også danner en fabelaktig utsikt til sentrum fra det øvre nivået.



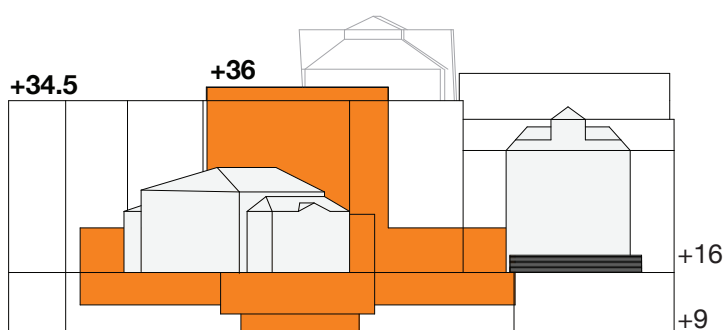
### Totalt volum

Det totale volumet i dette scenariet blir mer nedtonet enn i scenario 1. Gjennom videre bearbeidning av volumet kan det formes for å fremheve de eldre bygningene, samt å beholde synsaksen til museet i bakkant.

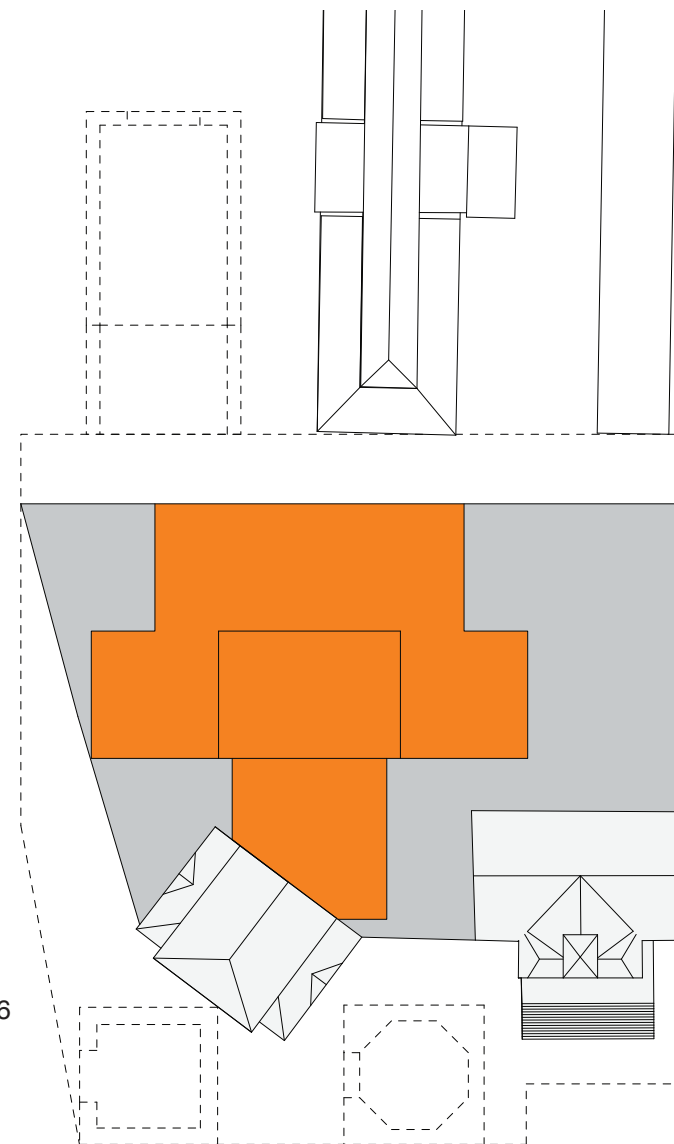




Dagens teater med scenetårn på +37.65. Stavanger museum skimtes bak scenetårnet.



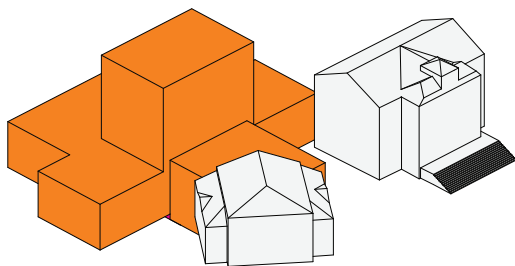
I dette scenariet blir det generelle volumet lavere enn dagens scenetårn, noe som muliggjør at scenetårnet kan bli artikulert i det endelige volumet.



I dette scenariet bygges det over bakken på museets tomt, der hvor teateret i dag har arealer under bakken. I tillegg bygges det det under bakken helt bort til museets grunnmur og under forplass. Scene 2, 3 og 4 på samme nivå som scene 1. Scene 2 er plassert på vestsiden av museet.

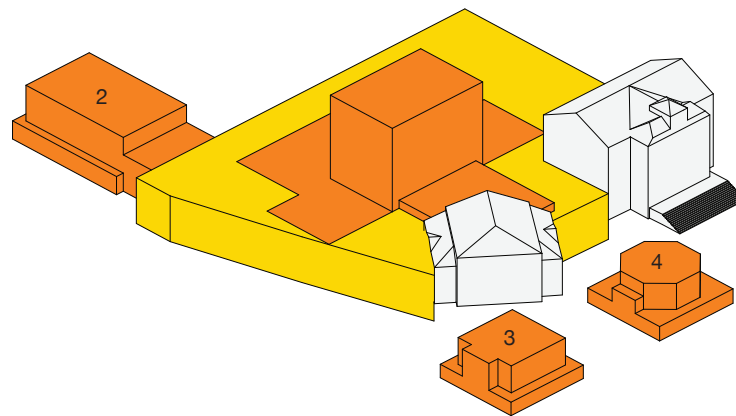
## SCENARIO 2b: NABOTOMTER

- Scener
- Verksteder
- Areal med standard høyde



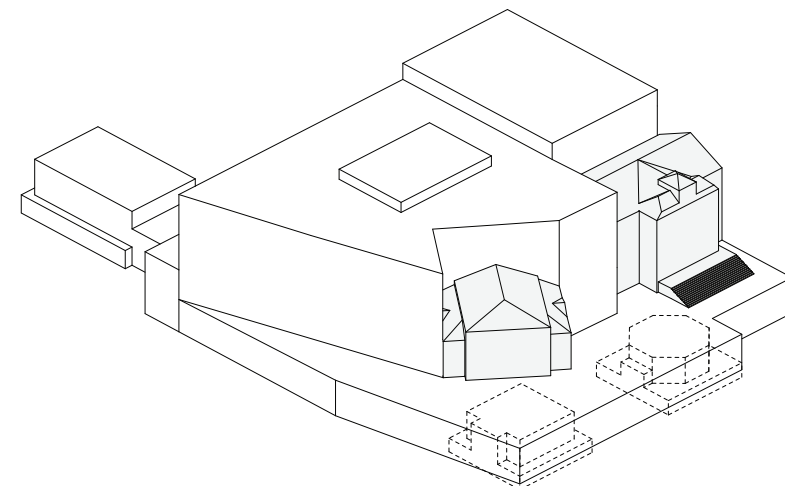
**Scene 1**

Her er scene 1 plassert med auditoriumet mot nord, slik at inngang kan være via hovedinngang i den gamle teaterbygningen og foaje i forbindelse med denne.



**Scene 2, 3, 4 & verksteder**

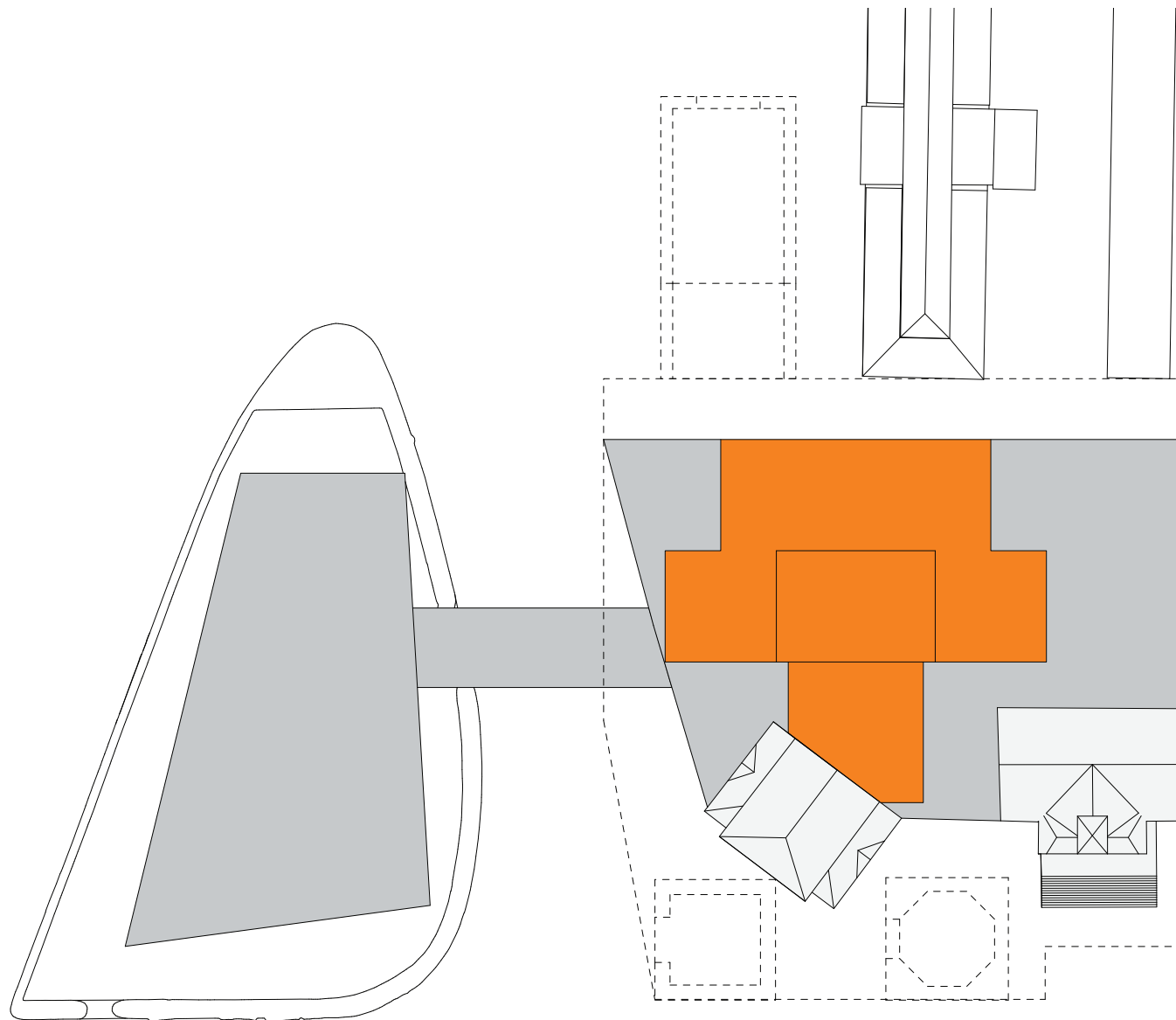
Verkstedene kan ligge på samme nivå som scene 1 og scene 2, 3 og 4. Plasseringen til scene 2, 3 og 4 er fleksibel. Ved en å flytte noen av verkstedene til etasjen over, kan en få til en sammenhengende foaje med inngang til alle salene, og hovedinngang gjennom den historiske teaterbygningen.



**Totalt volum**

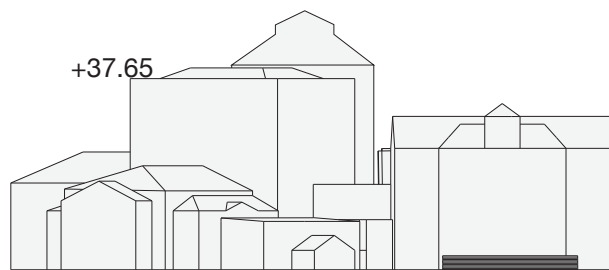
Det totale volumet i dette scenariet lavere enn dagens scenetårn, og kan videre bearbejdes / formes for å i vareta synsakser etc.



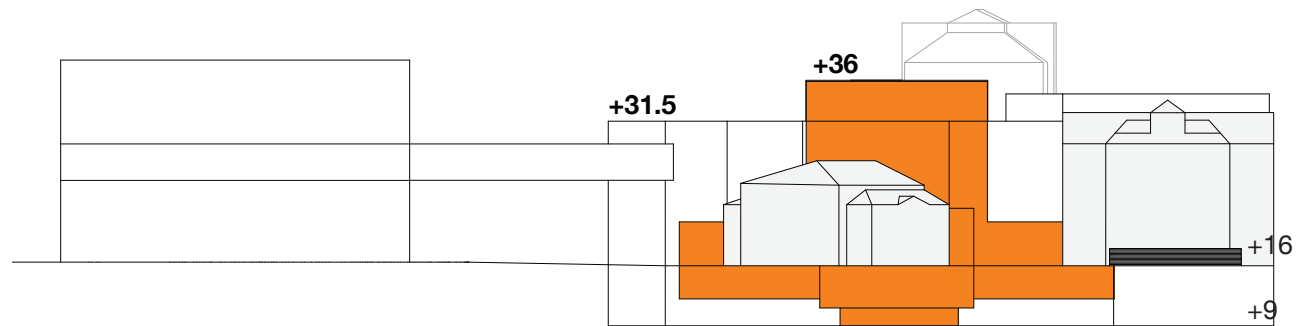


I dette scenariet bygges det over bakken på museets tomt, der hvor teateret i dag har arealer under bakken. I tillegg bygges det under bakken helt bort til museets grunnmur og under forplass. Scene 2,3 og 4 på samme nivå som scene 1. Scene 2 er plassert på vestsiden av museet. I tillegg er deler av programmet flyttet ut til annen bygning på andre siden av Teaterveien.

## SCENARIO 2c: NABOTOMTER



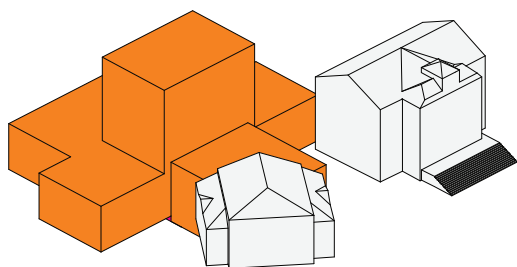
Dagens teater med scenetårn på +37.65. Stavanger museum skimtes bak scenetårnet.



Med fordelingen av program kommer den generelle høyden på volumet ned på +31.5. Scenetårnet kan være artikulert, og det er rom for videre bearbeidning av volumet.

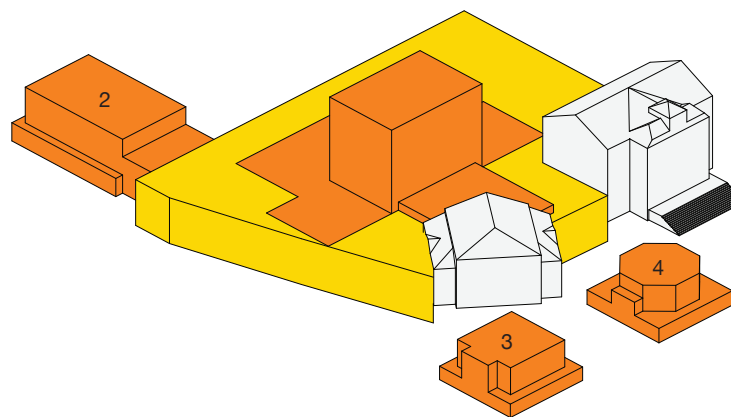


- Scener
- Verksteder
- Areal med standard høyde



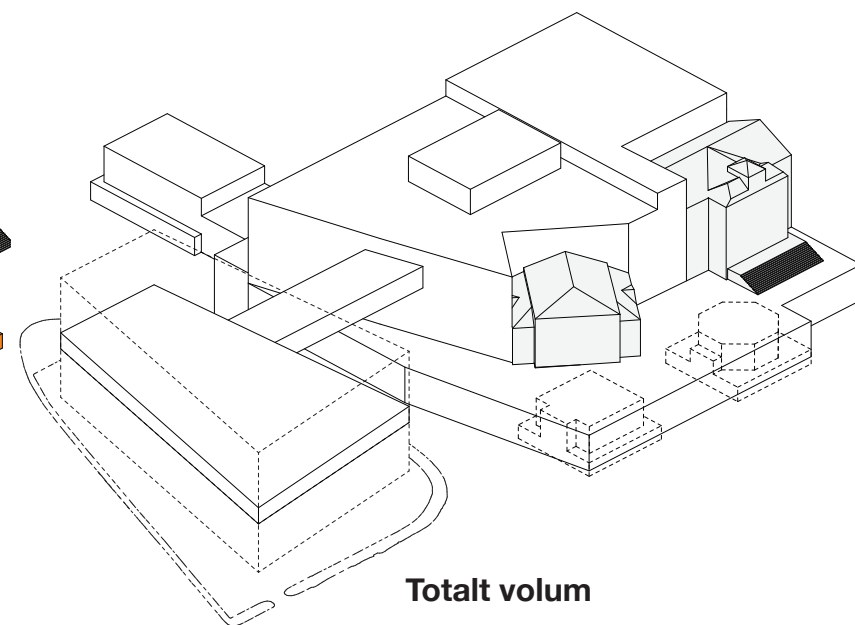
**Scene 1**

Her er scene 1 plassert med auditoriumet mot nord, slik at inngang kan være via hovedinngang i den gamle teaterbygningen og foaje i forbindelse med denne.



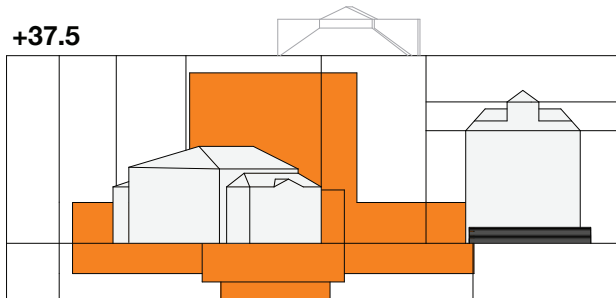
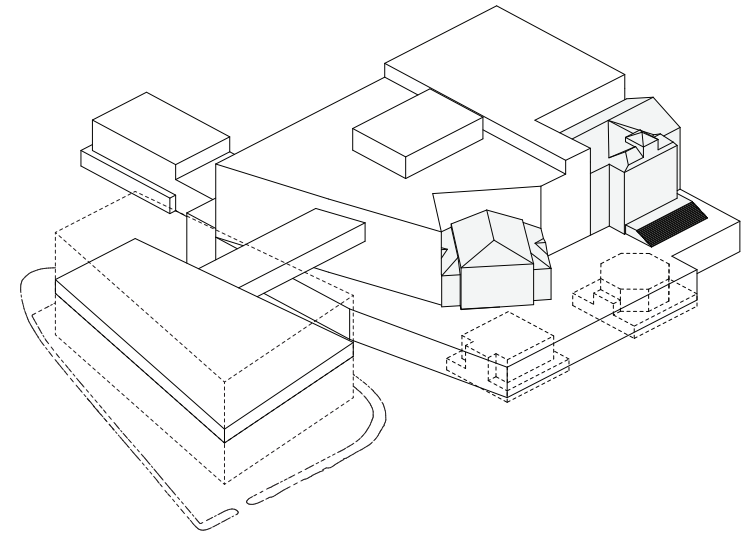
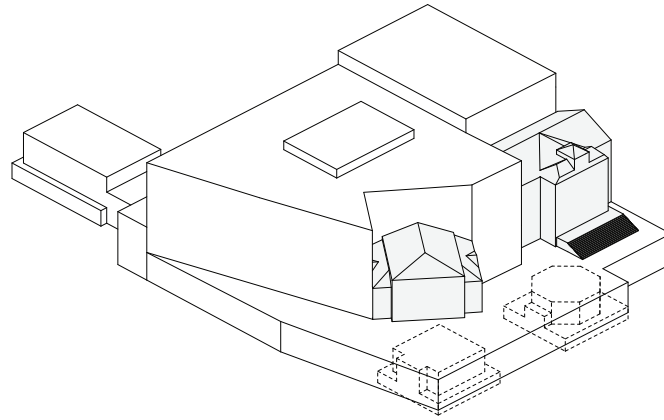
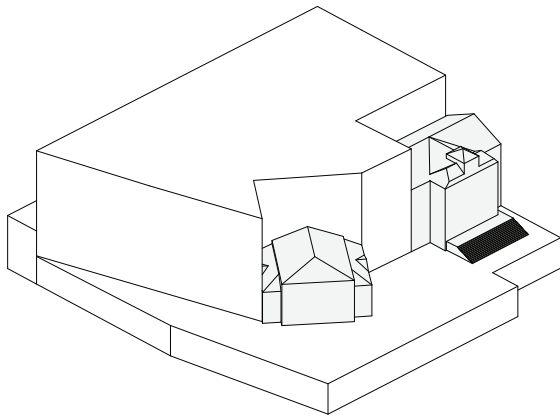
**Scene 2, 3, 4 & verksteder**

Verkstedene kan ligge på samme nivå som scene 1 og scene 2, 3 og 4. Plasseringen til scene 2, 3 og 4 er fleksibel. Ved en å flytte noen av verkstedene til etasjen over, kan en få til en sammenhengende foaje med inngang til alle salene, og hovedinngang gjennom den historiske teaterbygningen.

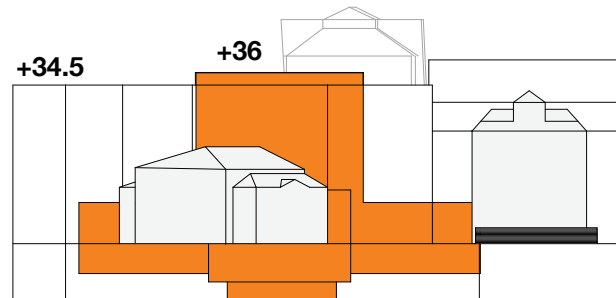


**Totalt volum**

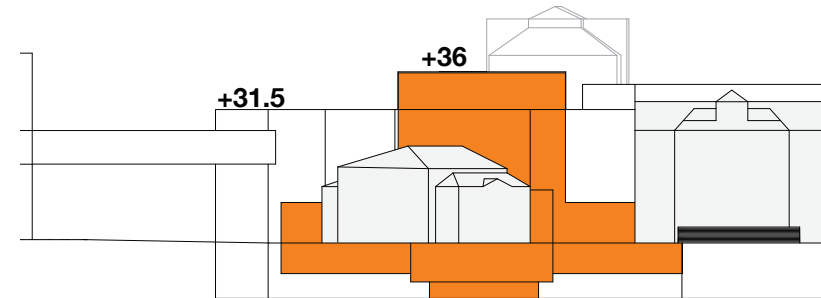
Det laveste volumet i de ulike scenariene, men med noe oppdeling av programmet. Administrasjon og 'staff facilities' som er flyttet ut av hovedbygningen, kunne kanskje også flyttes til bygninger som i dag disponeres av Rogaland fylkeskommune i Musegata.



**2a - Nabotomter med stablede scener**



**2b - Nabotomter med alle scener på nivå**



**2c - Nabotomter med alle scener på nivå, deler av program i annen bygning**





**2a - Nabotomter med stablede scener**



**2b - Nabotomter med alle scener på nivå**



**2c - Nabotomter med alle scener på nivå, deler av program i annen bygning**

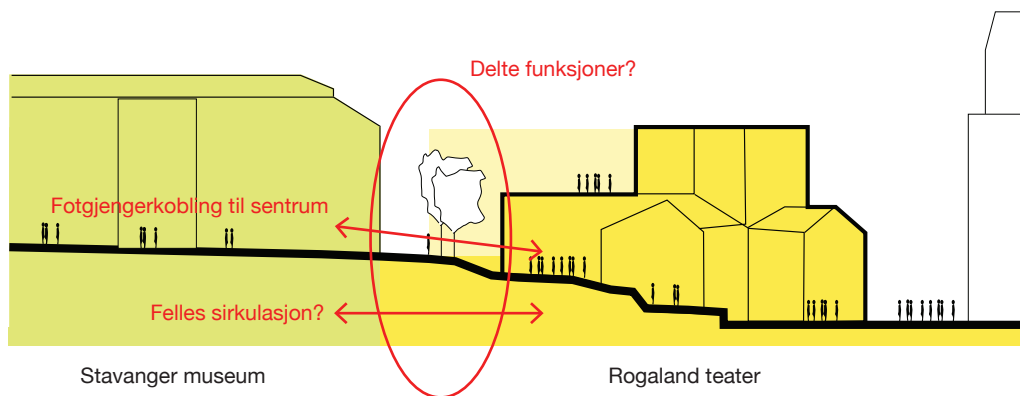
Ved en kombinasjon av å bruke arealet under teaterets forplass, og areal på museets tomt, i mulig kombinasjon med eksternt bygg for deler av programmet, er det mulig å komme med på et volum som er lavere enn dagens scenetårn. I 2a er Scene 1 og verstedene på samme nivå, mens i 2b og c er scene 1, 2, 3, og 4 på samme nivå, sammen med verkstedene. I sistnevnte må det dog tas hensyn til publikumssirkulasjon i evt videreutvikling av slikt scenario.

# 3

## **Samlokalisering med Stavanger museum**

I scenario 2 har vi vist flere muligheter for at teatret kan kobles sammen med museet under bakken - og denne forbindelsen kan muliggjøre deling av programmer eller felles sirkulasjon. Det er ikke mye areal å spare på samlokalisering i overlappende programmer, men det er mye å hente i å legge til rette for en styrking av Akropolishøyden og en felles visjon for utviklingen som kan styrke både teatret, museet og området rundt.





### Program / areal

Deler av romprogrammet til teateret og museet er overlappende. Funksjoner som kan deles er 1) Publikum (inngang, cafe, butikk, billett, resepsjon, toalett, garderobe, tekn. rom og 2) Personalkantine 3) Evt varelevering

Det er tvilsomt om det er mye areal å spare på en slik deling, eller om de to arealbehovene kun legges sammen - og det dermed ikke handler om arealbesparelse, men om samdrift. Sistnevnte kan ha gode synergier.

I dette mulighetsstudiet som ser på muligheter for å bygge et nytt teater i Kannik, er det arealmessige ikke en tungtveiende grunn til samarbeid, men kan likevel være viktig å se de to prosjektene og institusjonene samlet - nå som begge har behov for utvidelse.

### Visjon

Med en felles visjon for utviklingen av Akropolishøyden kan teateret og museet spille hverandre sterke - og sammen dyrke frem synergier av et samarbeid. Dette tidspunktet - hvor begge institusjonene skal utvide - er en unikt tidspunkt for oppstart av et slikt samarbeid.

Nå tar vi sammen tak i problemet med at akropolishøyden endrer karakter og forsvinner bak nye Stavanger stasjon, og lager en felles visjon, med hvert vårt prosjekt. Slik som Bjergstedvisjonen - er Akropolis-visjonen et felles startpunkt hvor prosjektene bærer hverandre frem, fordi den helhetlige planen er nødvendig og reell. Nye Akropolis blir 'Kulturhøyden' - et nytt kulturelt høydepunkt i forbindelse med stasjonen.

### Muligheter

I området mellom de to byggene kan funksjoner deles, på overflaten kan man arbeide sammen for en ny forbindelse til sentrum som gjerne kan inneholde kulturelle smakebiter eller opplevelser, og det er mulighet for felles sirkulasjon / kobling under bakken. En delt foaje mellom teateret og museet kan være en mindre ideel plassering for teateret dersom man ønsker å få til en felles foaje for alle salene og ønsker å bruke det historiske teateret som hovedinngang.

### Synergier

Å arbeide sammen for utviklingen av Akropolis og evt koble de to byggene sammen, kan bidra til en form for Sølvberget-effekt. Museet og teateret kan bli et møtested, en viktig del av hverdagslivet, i tillegg til å være kulturinstitusjoner.

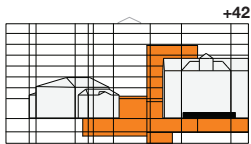
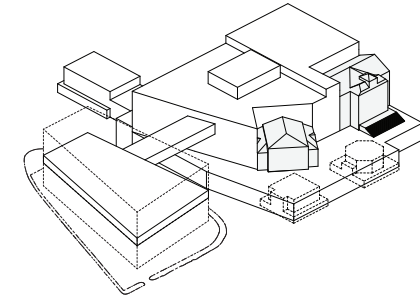
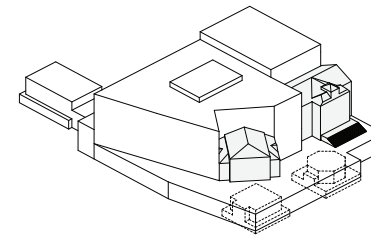
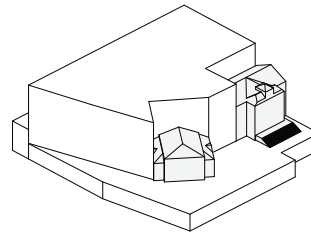
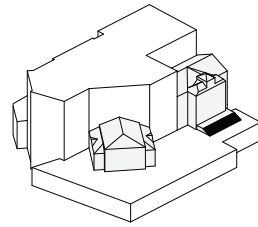
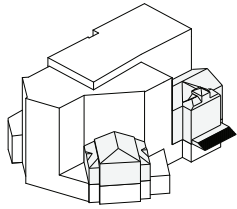
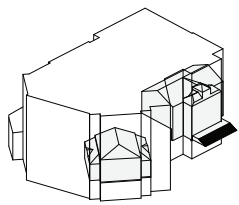
## SCENARIO 3: SAMARBEID MED MUSEET

# OPPSUMMERING

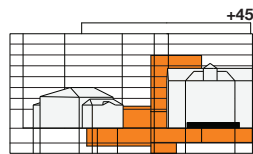




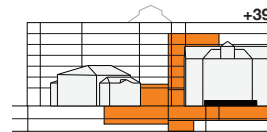
Dagens teater



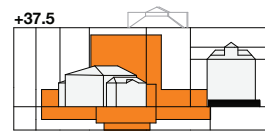
1a - Fullt program



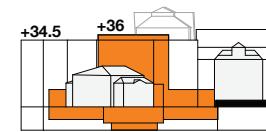
1b - Program med reduksjon



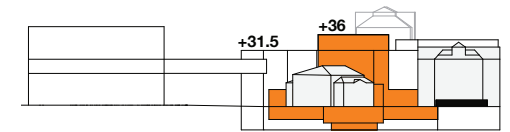
1c - Reduksjon og under forplass



2a - Nabotomter med stablede scener



2b - Nabotomter med alle scener på nivå



2c - Nabotomter med alle scener på nivå, deler av program i annen bygning

I utgangspunktet er det ikke lett å få til et nytt teateret på tomten i Kannik, men våre studier viser at det er flere grep som gjør det mer sannsynlig at det mulig å få til et volum som kan passe inn i byen og i Akropolis høyden. Både reduksjon av areal, flytting av areal og bruk av nabotomter.

### **Er det plass til å realisere nytt teater i Kannik?**

Det er vår oppfatning at anbefalt konsept kan realiseres i området rundt Akropolishøyden. Men det krever:

- bruk av en eller flere nabotomter
- riving eller kun delvis gjenbruk av dagens hovedscene
- justerte planer for tomten / området

Dersom det er mulig å erverve mer tomteareal på nabotomtene mener vi det er sannsynlig nok at et nytt teater kan realiseres i Kannik, til at vi anbefaler å undersøke mulighetene videre. Flere punkter må avklares for å endelig bekrefte eller avkrefte om nytt teater kan realiseres her - blant annet tekniske undersøkelser av tomteutvidelsesmuligheter og avklaringer med naboer.

### **Muligheter og konsekvenser:**

Konsekvensene av et nytt teater i Kannik på egen tomt (scenarie 1) er at programmet ikke kan organiseres på en teatertechnisk optimal måte, og volumet blir voldsomt, med mindre man reduserer i programmet.

I scenario 2 hvor vi ser på mulighetene i nabotomter er konsekvensen et teater som griper inn i omgivelsene, og utvider både mot nord og sør. Dermed er det mulig med en bedre organisering av teaterprogrammet, samt et lavere bygningsvolum.

Scenarie 3 - samarbeid med Stavanger museum - er såpass interessant at det i alle tilfeller bør undersøkes videre, så lenge teateret blir i Kannik. Her ligger muligheter for nytenking og synergier.

Det er en spennende mulighet at en kan re-etablere den historiske hovedinngangen, på tross av at bygningsmassen vil bygges på nytt. Det er noe vakkert over nytt teater på teaterets historiske tomt - fortsatt med utsyn til Breiavannet og sentrum.

Plasseringen i byen og regionen er unik hva gjelder tilgjengelighet, og teaterets synlighet ved byens hovedinnsfartsåre er også av stor betydning.

### **Forutsetninger som må legges til grunn:**

Forutsetninger for et nytt teater i Kannik er endring av reguleringsplan for å få plass til nytt volum, avklaring av verneverdier og vurdering av konsept, sentrumsplan, avklaring med tomtearealene som foreslås brukt i disse scenariene.

Dersom en kan inndra ekstra tomteareal kan en få plass til teaterets ønskede areal, men dette blir også en avveining mellom volum og verneverdier.

### **Mange fluer i ett smekk**

Mulighetene for å se helhetlig på utviklingen i området er på et godt tidspunkt nå når både sentrumsplanen snart skal vedtas, stasjonsområdet skal utvikles og både teatret og museet har behov for utvidelse. Utfordringene dette området representerer i forhold til mangel på byrom for mennesker, kompliserte fotgjengerforbindelser til sentrum og den opplevde avstanden fra Breiavannet, gjør at utviklingen av prosjektene i området sammen kan bidra til å løse både byutvikling og byreparasjon. Man kan se for seg at utviklingen av disse tre prosjektene kan skape byfornyelse og en ny og styrket kobling til hele Våland bydel fra sentrum.

### **Bevaring og gjenbruk**

En slik utvikling av Akropolishøyden fordrer at man er villig til å se nyansert på og tenke alternativt omkring bevaring av den historiske Arkopolishøyden, ikke gjennom å la være å røre den, men å beholde historiske funksjonene gjennom å tenke nytt omkring hva Nye Akropolis kan være for fremtidens Stavanger.

### **Veien videre:**

- Dersom teateret ønsker å se videre på mulighetene i Kannik anbefaler vi et tilleggsstudie for å lage illustrasjoner av hvordan nytt teater i Kannik kan se ut. Dette mulighetsstudie har kun volumstudier og illustrerer ikke hvordan nytt teater kan se ut.
- Vi anbefaler at det gjøres et videre arbeid for å se på mulighetene for en samlet Akropolisvisjon - en visjonsmulighetsstudie.
- Nødvendige avklaringer hos offentlige myndigheter og samarbeidspartnere med bakgrunn i resultatene av denne mulighetsstudien.



